

Miért

jár kitérdelt nadrágban, mikor Hrabeczy olcsón kivásalja?

rendezési kérdés. Indítványozza, hogy vegyék le a napirendről és amikor hivatalosan előterjesztik a kiküldött bizottság javaslatát, akkor foglalkozzanak érdemben a dologgal.

Vásáry István dr. polgármester: Ezzel a kérdéssel végre le kell számolni. Miután a Fényes által elmondottak alapján még az általánosan megállapított árakat is túlzottnak tartja, hajlandó általánosságban 1.50 pengőért adni a telkek négyeszőgölt.

Hegymegi Kiss Pál dr. kérte, hogy az utcák területét ebbe ne számítsák bele, mire Vásáry István dr. polgármester kijelentette, hogy nem fogják.

Török Gábor legjobban szeretné, ha ingyen adnák a telket. Ha ez nem lehet, négyeszőgölként egy pengő, illetve saroktelékért 1.50 pengőt javasol.

Bakóczy Gábor Márk Endre halasztó indítványát fogadja el, dr. Tóth Lajos pedig a polgármester szociális érzékre valló javaslatát tartja.

A költségvetés

Ezután áttértek a költségvetés tárgyalására.

Zöld József tb. polgármesterhelyettes terjesztette elő az 1931. évi költségvetést, rámutatva arra, hogy a pótdát sikerült a tervezett 62% helyett 50%-ban megállapítani, mert a csatornadíjat a nyers házbérjövédelen 2%-ban kívánják megállapítani, a vízvezetési díjnal pedig köbméterenként négy filléres emelést léptetnek életbe. Ezekből 180,000, illetve 50,000 pengő többletbevétele lesz a házipénztárnak.

Jakobovits József dr. hozzájárul a polgármesternek ahhoz a javaslatához, hogy a világitási vállalat beszolgáltatását 25,000 pengővel emeljék. A nyomdaügynök tárgyalás foly-

A délutáni gyűlés

A délutáni közgyűlésen folytatták a költségvetés általános vitáját, amelyben dr. Hegedűs Jenő szólalt fel elsőnek. Szerinte a nyomdával beszolgáltatás nem lehet 60,000 pengőre emelni, mert ebben a kérdésben előbb meg kell egyezni az egyházkerülettel, azt elfogadja, hogy a világitási vállalatnál 25,000 pengővel emeljék a beszolgáltatást, azt azonban veszedelmesnek tartja, hogy a téglagyár gyártási üzemét megszüntessék. A pártközi konferencia eredményével nincsen megelégedve, mert a fedezet kérdését tárgyalás alá sem vették, a törölt tételeket pedig mint latens tartalékokat a labilis követelések fedezésére meg kellett volna tartani. A költségvetést általánosságban elfogadja.

Debreceeni Jenő volt a következő felszólaló, aki a költségvetésnek csupán néhány tételéhez szolt hozzá. Foglalkozott a világitási vállalat szolgáltatásaival is s kijelentette, hogy a vállalat azért adja vidékre olcsóbban az áramot, mint ahogy a debreceni közönség hozzájut, mert a vidéki községek csupán az áramot kapják, de annak a költséges elosztása, adminisztrációja nem a világitási vállalat feladata. Egyébként helyteleníti, hogy a város tervbe vett 320,000 pengő helyett 345,000 pengőre emelte a világitási vállalat szolgáltatását. Ez az összeg hiányozni fog a nem hasznos, de szükséges beruházások során.

Debreceeni Jenő felszólalásának végén felhívta a közgyűlés figyelmét arra, hogy az erdők gyarapítását minél nagyobb mértékben végeztesse, mert ez a leghasznosabb beruházások közé tartozik.

Fényes Jenő dr. emelkedett ezután szólásra és indítványt tett arra vonatkozólag, hogy ezután a műszaki ügyosztály minden rendes közgyűlés alkalmával tegyen jelentést a törvényhatóságnak arról, hogy az utak milyen állapotban vannak, milyen javítási munkálatokat kell eszközölni és hogy azok a vállalatok, amelyek az általuk készített utak karbantartására a szerződés szerint kötelesek, milyen mértékben tettek eleget ezen kötelezettségüknek. Fényes dr. ezután azt fejtegette, hogy a városi téglagyár Klinkertégla gyártását kár volna beszüntetni, annak ellenére, hogy jelenleg nagymennyiségű téglát fekszik eladatlanul. Az már megállapítást nyert, hogy a Klinkertégla kitűnően alkalmas a kövezésre, tehát a burkolási munkálatoknál a lehetőség határain belül csakis ezt használják fel, mert így a meglévő készlet elfogyik és újabb mennyiségek gyártására lesz szükség, ami a debreceni ipar javát szolgálja. Fényes Jenő végül nagyon helyesli azt, hogy a pártközi konferenciát összehívták és örömmel ál-

Herceg Esterházy Pál rábaközi husárugyárának debreceni lerakata Piac ucca 30, megnyit!

Esterházy gyógyszerka, teavirslit, felvágottak, rouládok, nyelvek, kolbászárúk, sajtok, halak, teásütemények nagy választéka. — 1 kgr. Éltető rábaközi kolbász P 240. — Teavaj 44 fillértől. — Esterházy prágai pácolású gyógyszerkaja világmárka! Telefonszám—49. — Telefonrendeléseket azonnal továbbítunk!

tát pártolja.

Márk Endre és Bakóczy Gábor ezután visszavonták halasztó indítványukat.

Zöld József tb. polgármesterhelyettes: Fényes doktor ur szememre hánytá, hogy a város anyagi érdekeit ennél az úgnél tulságosan képviseltem.

Fényes Jenő dr.: Minden meg van bocsátva. (Nagy derűtség.)

A közgyűlés ezután egyhangulag elfogadta a polgármester javaslatát.

FÖLIRAT GYORSVONATÉRT.

Radó Rezső dr. indítványa folytán a közgyűlés fölíratot intéz a kereskedelmi miniszterhez, kérve, hogy az októberi menetrenddel megszüntetendő Budapest—Debrecen—Nyiregyháza között közlekedő gyorsvonatpárt hagyják meg.

tatandó az egyházkerülettel, hogy nagyobb üzemi részesedést állítson be a két társtulajdonos. A téglagyár költségvetése nem reális, mert a téglárák magasra vannak felvéve. A gyárnak korlátozni kell a termelést és a meglévő készletet kiárusítani. Nagy helyeslés közben hívja fel a figyelmet arra, hogy a Klinkertéglyával burkolni kell, a szeszüzletnél csökkenteni kell a rezsit, mert az jelenleg 17%, a szeszüzlet megszüntetendő, vagy beolvasztandó a szeszüzletbe, a szikgati gazdaságot pedig bérbe kell adni. A költségvetést egyébként általánosságban elfogadja.

A főispán ekkor félbeszakította a közgyűlést és folytatását délután négy órára tűzte ki.

lapítja meg, hogy a konferencia a pártérdekek kikapcsolásával a pótdadoredukció körül jó munkát végzett. A költségvetést általánosságban elfogadja.

Hegymegi Kiss Pál tartott ezután nagyszabású felszólalást, amelynek elején Hegedűs Jenő több állításával polemizált. Elsősorban megállapítja azt, hogy a törvényhatóság költségvetése sohasem bizalmi kérdés, hiszen ha az ellenzéknek sikerülne is leszárazni a költségvetést, a város vezetősége mégis a helyén maradna. Az ellenzéknek tehát a kötelessége abban merülni ki, hogy objektíven, a pártszempontok kikapcsolásával bírálja a költségvetés tételeit és a lehetőséghez képest igyekezzen rávenni a többséget arra, hogy a felmerülő hibákat kijavítsák.

Néhányan kifogásolták a pártközi konferencia összehívását. Ennek a konferenciának az összehívása az ő ötlete volt és ezért emelt fölve vállalja a felelősséget, mert az adófizető közönség jelenlegi nyomorúságos helyzetében igenis meg kellett ragadni az alkalmat arra, hogyha már a tavalyi magas pótdadót csökkenteni nem lehet, akkor legalább ne emeljék azt. Ez a terv valóságossá is vált és kétségtelen, hogy ez igen jó hatást gyakorolt Debrecen város közönségére.

Kár volna kétségbeesni afelett, hogy a világitási vállalatnak 25,000 pengővel emelték a szolgáltatását, utóvégre ha az egyes adófizetők háztartásában nőnek a terhek, miért ne nőhessen az a legprospektívabb városi üzemből is, ha ez a közönség érdekeit szolgálja. A Független Polgári Párt szerint a pártközi konferencia megállapításainak túlnőve a város még igen jelentékeny összegekkel redukálhatná kiadásait és igen jelentékeny összegekkel növelhetné bevételeit, erre a problémára azonban majd a költségvetés részletes tárgyalása során fognak kitérni.

— Annyi bizonyos, hogy a költségvetés irreális és ennek oka elsősorban a mai rossz gazdasági helyzet. A közszolgáltatások mértékét a tavalyi buzaárakhoz szabták, holott a buza a tavalyi árnak majdnem a felére zuhant. A polgárság képtelen olyan mértékben eleget tenni kötelezettségeinek, mint ahogy szeretné. Mindnyájan szívesebben fizetnének több adót, ha a kereseti lehetőségek nem romlottak volna a jelenlegi szintjükre. Az kétségtelen, hogy sok hasznos beruházásra volna szükség, azonban ehhez pénz kellene, még pedig egy rendes kölcsön formájában. Sajnos, a bevételek fokozása az adók útján ma elképzelhetetlen, tehát amíg egy megfelelő kölcsön felvétele nem sikerül, addig nagyszabású beruházásokra nem gondolhat-

város.

Eögel József dr. szólalt fel ezután, aki hozzájárult Fényes dr. indítványához, majd azt fejtegette, hogy a csatorna- és vízdíjak emelése milyen igazságtalanul sújtja a házulajdonosok többségét.

Balogh Gyula felszólalásában takarékos-ságot kíván a város gazdálkodásában, azonban a takarékos-ságot szerinte nem szabad túlzásba vinni, mert az könnyen megbosszulhatja magát.

Gombossy Zoltán kifogásolja, hogy a szocialistákat nem hívták meg a pártközi konferenciára, csupán a párt egyetlen tagjához érkezett személyre szóló meghívás. Gombossy kijelenti, hogy a város bevételeit nem lehet emelni tulhajtott adózással, mert az adófizetők legnagyobb része már az eddigi adókat sem bírja. A szocialistáknak az az álláspontja, hogy a költségvetés 282,000 pengős deficitjét el lehetne tüntetni egyszerűen, ha bizonyos közművelődési és felekezeti segélyeket megvonnának, másrészt pedig, ha a városi bérházak ama lakóinak felemelnék arányosan a bérösszegét, akiknek az évi bérösszege évenként legalább 5000 pengőre rug.

A POLGÁRMESTER NAGY BESZÉDÉBEN AZT MONDJA: NEM SZABAD SENKINEK KÉTSÉGBEESNI.

Vásáry István polgármester emelkedett ezután szólásra, hogy reflektáljon az általános vita során elhangzott felszólalásokra. A polgármester beszéde nemcsak nagy érdeklődést, hanem általános feltűnést is keltett, szempontjainak nagyvonalúsága és bátor szókimondása révén.

A polgármester felszólalásának elején hangzott, hogy miután a felszólalók kivétel nélkül elfogadták általánosságban a költségvetést, nem is volna szükség arra, hogy megvédje azt, amelyet tulajdonképpen alapjában senki sem támadott. Arra azonban rá akar mutatni, hogy a város vezetősége már a költségvetés összeállításának előmunkálatainál figyelemmel volt a rossz gazdasági viszonyokra és minden erejével azon igyekezett, hogy a költségvetés a lehető legrealitásabb keretek között mozogjon. Azzal azonban nem számolhattak hónapokkal ezelőtt a költségvetés elkészítői, hogy a magyar gazdasági élet alapja, a buza az elmúlt hetekben olyan katasztrofális árzuhanást szenved el, mint ami bekövetkezett, amely rendkívül károsan befolyásolja az egész adófizető magyar társadalmat. Az bizonyos, hogy takarékos-ságra szükség van, az is bizonyos, hogy úgy az ország, mint a város nagyon nehéz helyzetben van, mindazonáltal nem szabad senkinek kétségbeesni, mert sem az országnak, sem a városnak a tényleges gazdasági helyzete nem olyan kétségbeesítő, mint ahogy azt jöhöszemű, de csupán a felületeken mozgó kritikások állítják. Kijelentette a polgármester, hogy ő már hosszú esztendő óta hivatalának keretein jóval túlmenően igyekszik kutatni a gazdasági válság rejtélyét s tud statisztikai adatokkal szolgálni arra nézve, hogy tulzott pesszimizmusra és csüggedésre semmi ok nincs. Elsősorban arra mutat rá, hogy 1913 őszén pengőben körülbelül akkora deficitje volt Debrecen város költségvetésének, mint most. A következő években egyre nőtt a deficit, úgyhogy 1916-ban már 2.372,000 koronára rugott a költségvetési hiány. Érdekes összehasonlítást tenni a város akkori és mostani kamatterhei között. 1913-ban 2.300,000 korona, 1915-ben 2.148,000 aranykorona, 1916-ban 3.200,000 korona volt a kamatterh. Százalékban kifejezve 1913-ban 29 százalékkal szerepelt ez az összes kiadási tételnél,

A Debreceni Független Újságot példányonként vásárló 25 szelvény és 1 pengő

lefedése ellenében egy hónapig használhatja A Debreceni Független Újság KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁT

míg a mostani költségvetésben 21%-kal szerepel.

Hasonlóan érdekes az összehasonlítás a város adósságainak kérdéséről is. 1914-ben 36 és félmillió aranykorona, vagyis 45 millió pengő volt a város adóssága, amely 1917-ben 71.207,000 aranykoronára emelkedett. A jövő évi költségvetésben az adósságok összege a háború előtti adósságokhoz képest lényegesen csekélyebb, összesen 32 millió pengő. Ugyanezért azt is meg kell állapítani, hogy 1910-ben a város összvagyonja 110 millió aranykorona volt, 1914-ben 102 millió aranykorona, míg 1929-ben 132 millió pengő érték a város vagyontárgyai a békebeli értékelés alapján. A város adósságainak szaporodása nem jelenti minden körülmények között a város vagyoni helyzetének romlását. Tagadhatatlan, hogy a város legtöbb kiadása hasznalható beruházás volt, amely egy bizonyos időn belül amortizálódik, tehát ilyenformán az adósság növekedésével kapcsolatban a város tényleges vagyona is nő.

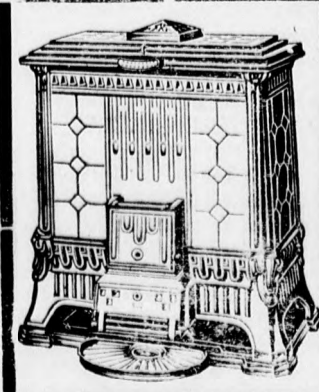
MAGYARORSZÁGON 104 PENGŐ AZ ADÓ FEJKVÓTÁJA.

— Sokan azt állítják — folytatta a polgármester —, hogy Magyarországon minden baj okozója az adóterhek növelése. Ez tévedés. Nemrég jelent meg egy kimutatás, amely pontos adatokat tartalmaz 35 állam adóviszonyairól. E statisztika szerint az állami kiadások fejkvótája Amerikában 174, Ausztriában 224, Belgiumban 189, Csehszlovákiában 123, Franciaországban 233, Angliában 513, Hollandiában 245, Németországban 190, Olaszországban 165, Magyarországon pedig 104 pengő. A harmincöt állam között csupán két állam van, ahol a fejadó kevesebb: Jugoszláviában 82, Romániában 73 pengő. Ha tehát tényleg a magas adóztatás volna a kuforrása a gazdasági bajoknak, akkor Magyarországon a viszonyoknak jobbnak kellene lenni, mint például Amerikában, Angliában, vagy akár Franciaországban is.

— Ha azt veszem figyelembe, hogy Magyarországon a vagyonnal szemben mennyi az adósság, akkor kiderül, hogy e tekintetben a legjobb a helyzetünk. Az államadóssághoz egy főre esik Amerikában 831, Ausztriában 314, Belgiumban 1084, Csehországban 399, Franciaországban 2556, Angliában 4651, Olaszországban 1344, Magyarországon 124 pengő. Az viszont igaz, hogy Magyarországon egy-egy emberre eső vagyon kevesebb, mint a többi országokban, azonban ha én a nemzeti vagyonból egy-egy főre eső részt az államadóssághoz eső egy-egy részhez viszonyítom, akkor Angliában, Amerikában és Franciaországban rosszabb a helyzet, mint nálunk. Abszolúte véve tehát szegényebbek vagyunk a többi országoknál, de relatíve véve sokkal kedvezőbb a helyzetünk.

A HITELÉLET BAJAINAK OKAI: A NEMZETI BANK ÉS A BANKSZAKMA.

— Ezeknek a statisztikai adatoknak a bírtokában — folytatta tovább felelt érdeklődés mellett a polgármester rendkívül érdekes fejtegetéseit — tovább folytatott a vizsgálatát az irányban, hogy mi a válság megoldásának a kulcsa? Engedjék meg, hogy röviden válaszolni próbáljak erre, anélkül, hogy bárkit, személyeket vagy intézményeket felelőssé akarnék tenni, avagy a konzekvenciákat bármilyen irányban levonni akarnám. Amúgyis konzekvenciákat látszik, azt tulajdonképpen nem is én mondom, hanem a statisztikai adatok beszélnek önmaguk helyett. Kérem, hogy véleményem szerint a hitel-

Salgótarjáni gyártmányú „Perpetuum” és „Kalor” folytonégő kályhák nagy választékban kaphatók Sesztina Lajos vasnagyszerkedésében Debrecen.

Ujságot vásárolni és...
222
száma
szelvény

vetésben 21%-kal sze...
az összehasonlítás a...
kérdését illetően is...
ő aranykorona, vagyis...
város adóssága, amely...
aranykoronára emelke...
égvetésben az adóssá...
lotti adósságokhoz ké...
vebb, összesen 32 mil...
 azt is meg kell álla...
 a város összvagyon...
 a volt, 1914-ben 102...
 1929-ben 132 millió...
 vagyon tárgyai a béke...
 A város adósságainak...
 minden körülmények...
 helyzetének romlását...
 város legtöbb kiadás...
 volt, amely egy bizo...
 zálódik, tehát ilyenf...
 tedésével kapcsolatban...
 vona is nő.

104 PÉNGŐ KÉRDÉSÉNEK

— folytatta a polgár...
 országban minden baj...
 növelése. Ez tévedés...
 egy kimutatás, amely...
 az 35 állam adóviszo...
 szerint az állami kiad...
 ában 174, Ausztriában...
 Csehszlovákiában 123...
 Angliában 513, Hollan...
 dában 190, Olaszorszá...
 gban pedig 104 pengő...
 zött csupán két állam...
 ressebb: Jugoszláviában...
 ngő. Ha tehát tényleg...
 a kuforrása a gazor...
 Magyarországon a...
 kellene lenni, mint...
 Angliában, vagy akár

figyelembe, hogy Ma...
 mal szemben mennyi a...
 hogy e tekintetben...
 Az államadósságból...
 ában 831, Ausztriában...
 Csehszlovákiában 399...
 56, Angliában 4651...
 Magyarországon 124...
 az, hogy Magyarorszá...
 eső vagyon kevesebb...
 ában, azonban ha én...
 -egy főre eső részt az...
 gy-egy részhez viszo...
 ában, Amerikában és...
 zabb a helyzet, mint...
 e tehát szegényebbek...
 szágoknál, de relatíve...
 a helyzetünk.

SAJAINAK OKAI: BANKOK ÉS A BANKKAMAT.

titkai adatoknak a bír...
 ovább feszült érdek...
 ster rendkívül érdek...
 folytatam a vizsgál...
 hogy mi a válság meg...
 engedjék meg, hogy r...
 ak erre, anélkül, hogy...
 egy intézményeket fe...
 vagy a konzekvenciá...
 levomni akarám. Am...
 látszik, azt tulajdon...
 om, hanem a statiszt...
 önmaguk helyett. Ki...
 vem szerint a hitellel

á r t m á n y u
s „Kálor”
kályhák
kaphatók
Lajos
Debrecen.

kérdésnél vannak nálunk bajok, még pedig részben a Nemzeti Bank oldaláról, részben pedig a bankszakma részén. Megállapítható, hogy amíg az Egyesült Államokban a bankjegy forgalom egy főre esik 129 pengő 150 százalék aranyfedezetre, Ausztriában 128 P 15 százalék aranyfedezettel, Belgiumban 274 pengő 34 százalék aranyfedezettel, Csehszlovákiában 99 P 13 százalék aranyfedezettel, Franciaországban 338 P 51 százalék aranyfedezettel, addig Magyarországon a bankjegy forgalomból lakosonként csak 59 P jut 29 százalék aranyfedezettel. Ebből látható, hogy amíg Csehszlovákiában 13 százalékos aranyfedezet mellett a hitelignyek kielégítésére 99 pengő jut fejenként, addig Magyarországon 39 százalék aranyfedezet mellett csupán 59 pengő jut erre a célra. Ezeknek az adatoknak a hírtökében nyugodtan állíthatom, hogy Magyarországon a külföldi viszonyokhoz képest legalább 3-400 millió pengővel lehetne növelni a kielételezéseket, amely egy olyan hatalmas összeg, hogy föltétlenül jelentékenyen javítana a gazdasági bajokon. Am a magyar hiteléletből hiányzó 3-400 millió pengő nem ezt jelenti, mintha ez az összeg de fakto hiányozna, hiszen a gazdasági élet legfeljebb a bankok megkerülésével teremt elő azt a pénzt, amely nélkül az életbenmaradása lehetetlen lenne, csak hogy ez a pénz természetesen nagyon drága s az is természetes, hogy a Nemzeti Bank és a legális pénzintézetek megkerülésével szerzett drága pénz segítségével korántsem lehet egészséges gazdasági állapotokat teremteni.

MA 124 PÉNGŐBE KERÜL ANNYI IPARCIKK, AMENNYI BÉKÉBEN 100 PÉNGŐBE KERÜLT.

— Néhány adattal igyekszem még rávilágítani a válság okaira. Köztudomású, hogy a mezőgazdasági terményeknek index száma 88, ami azt jelenti, hogy azokért a mezőgazdasági értékekért, amelyekért békeidőben száz pengőt kapott a termelő, ma csupán nyolcvanpengőt kap, ugyanez pedig az ipari indexszám 124, vagyis ma 124 pengőbe kerül annyi iparicikk, amennyi 1914-ben százpengőért lehetett megvásárolni. Mindebből kitűnik, hogy ma az östermelőnek ötven százalékkal több terményt kell értékesíteni, ha ugyanazt az iparicikk mennyiséget akarja beszerezni, mint amiből békeidőben hozzájutott, tehát egy megdöbbentő eltolódás tapasztalható, amely nagy mértékben előidézje a mai helyzetnek. Ha pedig azt vizsgáljuk, hogy az ipari termékek ára miért drágább, mint békeidőben, akkor tekintettel kell lenni a háztartási indexszámra is, amely ezidőszert 112, az élelmiszeri index 104, vagyis úgy ah áztartási, mint az élelmiszeri és ipari index jóval magasabb a mezőgazdasági indexnél. Ezek az adatok szomorúan illusztrálják a mezőgazdaság válságát, már pedig azt tudatjuk, hogy a mezőgazdaság betegsége a lehető legsúlyosabb kihatással van minden más foglalkozási ág viszonyára, hiszen az östermelők a legnagyobb fogyasztói réteget képviselik ebben az országban.

SOK A BANKOKNÁL AZ IMMOBIL TŐKE.

— A magyar gazdasági válság megoldása tekintetében sok terv merült fel az utóbbi esztendőben, de azt majdnem mindenki hangoztatta, hogy a beruházási probléma gyors és kielégítő elrendezése döntő tényező ebben az ügyben. A különböző magyar városok és községek szükséges beruházásai el sem képzelhetők megfelelő költségek nélkül, de miért van szükség arra, hogy a városok tíz százalékos kamatot fizessenek a kölcsön után, miért ne kaphatnának a hivatalos bankkamatláb mellett pénzt. Mi történe, ha például a Nemzeti Bank

legalább 30-40 milliós kölcsönt — ha fedeztetül a hivatalos bankkamatláb mellett, hiszen egy ekkora összeggel igen jelentékenyen lehetne segíteni a munkanélküliségen s igen nagy mértékben lehetne felhívítani a gazdasági élet vérkeringését. A Nemzeti Bank korántsem áll e tekintetben olyan mértékben az ország gazdasági életének rendelkezésére, mint annakidőben az Osztrák Magyar Bank állott a monarchia gazdasági életének a segítségére. Állandóan arra hivatkoznak, hogy a bankoknál szereplő betétek mobil tőkék, amelyekhez nyulni nem lehet. Ez egy teljesen téves elfogás, mert az kétségtelenül megállapítható, hogy a háború kitörése óta a bankoknál szereplő betéteknek egy igen jelentékeny része immobil, amelyhez nem nyulnak a betevők, tehát nemesak kívánatos lenne, hanem valószínűleg életkérdés, hogy ezeknek az immobil betéteknek egy részét a gazdasági élet felsegítésére fordítsák. Én nem mondom azt, hogy ez az összeg azonnal paradicsomi állapotot teremtené, de az kétségtelen, hogy jelentékeny javulás mutatkozna.

A GYŐZTESEKNEK KELL REPARÁLNIOK KEGYETLEN TÉVEDÉSEIKET.

— Felfogásom szerint a magyar gazdasági élet nyomorúsága jelentékeny részben az általános világ helyzet alakulásaitól ered. Rájöhetünk már arra, hogy a huszadik század modern világrendjében a nemzetek sokkal jobban egymásra vannak utalva, mint azelőtt, életük, sorsuk és szükségleteik sokkal szorosabban vannak összefonódva, mint az előző történelmi korok folyamán. Ha ma elpusztítanak, vagy megsebeznek egy nemzetet, annak nemesak az áldozat látja a kárát, hanem a győztes is utána pusztul. Már pedig Magyarország tragikus viszonyai nagyrészt bizonyos nemzetközi intézkedésekből fakadnak. Épen ezért szilárd meggyőződésem az, hogy azok a külföldi hatalmasságok, amelyek Magyarországot a jelenlegi állapotába juttatták, talán nem is sokára módot fognak keresni arra, hogy reparálják kegyetlen tévedéseiket nemesak a mi érdekeinkben, hanem a legsajátabb érdekeikben is. (Nagy taps.)

FOGYASZTÁSI ADÓK HELYETT AZ EGYENES ADÓRA KELL ÉPÍTENI A KÖLTSÉGVETÉST.

— Visszatérve Debrecen város költségvetésére, az általános vita folyamán azt mondta az egyik szónok, hogy ez a költségvetés irrális. Én erre azt felelem, hogy reális költségvetés nincs, a kérdés csupán az, hogy egy költségvetés mennyire tudja megközelíteni a realitást. Állítom, hogy a város vezetőségének minden intézkedése arra irányult, hogy költségvetése minél reálisabb legyen és állítom azt is, hogyha a vita folyamán elhangzott indítványokat magunkévá tettük volna, akkor a költségvetés sokkal kevésbé lenne reális, mint most, mert nem elegendő csupán a számokkal való operálás A számok mindig az életet takarják és könnyen előállhat, hogy a számokkal való ügyes manipulálás segítségével a papíron elkészíthetők a mainál egy sokkal tetszetősebb költségvetést, amelyet azonban a gyakorlati élet kérelmetlenül megbuktat. Mink a bevételi oldalon számhivatott az élet realitását, nem dolgozunk fikatív összegekkel. Sajnos, a felsőbb kormányzati fórumoknál az utóbbi esztendőben ezt nem mindig tapasztaltuk és hogy minden alkalommal, valahányszor módom nyílt arra, igyekeztem hangsúlyozni, hogy ha a bevételi oldalon a levegőben számolunk, abból nagy baj lesz. Nekünk épen az a szerencsétlenségünk, hogy le kellett szállítanunk költségvetési metódusunkat az állam rossz költségvetési metódusának színvonalára. Én vallom azt az elvet, hogy az állam lehet koldus, csak a városok

és községek legyenek jómóduak. Fatális tévedés volt az állam bevételeit úgy aranzsálni, hogy a ébvételek 70 százalékát a forgalmi és fogyasztási adók alkossák, mert ezzel önmaguk alatt vágják a fát. Ez a rendszer csak a romláshoz vezet. Nem titkolom, hogy én a mai súlyos viszonyok között az egyenes adóknak átmenetileg a nagyobb igénybevételét szeretném az adóztatásnál s ezzel párhuzamosan leépíteném a fogyasztási adókat. Jól tudom, hogy ez a terv nagy ellenkezést vált ki azok részéről, akiket az egyenes adó közvetlenül terhel, azonban épen a vagyonos osztály érdekében valónak találok, hogy önként vállalon többet a terhekből a mai viszonyok között, mert ezzel a saját érdekét szolgálja. Ha ezt az elgondolást már évekel ezelőtt megvalósították volna az adózási politika terén, akkor ma a vagyonnal rendelkezők sem juttottak volna az anyagi depresszióknak olyan mély pontjára, mint ahol most állnak.

— Én a fenti elgondolásomnak igyekeztem a lehetőség szerint érvényt szerezni Debrecen költségvetésében. Számszerűleg változás a multhoz képest az adószaporodás terén tulajdonképpen nincs. Annyi tény, hogy a forgalmi adó bevétel 30 százalékkal kevesebb, ami 200.000 pengős differenciát jelent. Ha tehát én ebből a 200.000 pengő hiányból 150.000 pengőt esatornahasználati díj formájában igyekszem az érdekeltre róni, nem történt egyéb, mint az, hogy az adóterhet a tavalyinál szociálisabban osztottam el. Ha a vagyonosok nem hajlandók elviselni ezt a fájdalmat, akkor ez a város életében ugyanolyan szomorú konzekvenciák levonásával járna, mint amelyeket az állam gazdasági életében már kénytelenek vagyunk valamennyien elviselni.

Vásáry polgármester nagy tussal fogadott beszéde végén kérte a költségvetés elfogadását, amelyet a közgyűlés általánosságban el is fogadott.

A RÉSZLETES VITA.

A részletes vitánál Zöld József ismertette először az egyes vállalatok, majd az alapok, végül a házipénztár költségvetését. A nyomdai vállalat költségvetésénél Hegyemegi Kiss Pál fölveti a kérdést, hogy a nyomda a városi nyomtatványokat normális áron számítja-e. Pányoki Lajos szóváteszi, hogy a nyomdavezetősége a régi jó munkásokat elbocsátja és tanulókat vesz föl. Amikor

Távirat!

Tekintettel a kivételes érdeklődésre

20%

engedményes árusításunkat október 10-ig meghosszabbítjuk.

TURUL KÖZPONT.

Turul cipőgyár R. T.

Piac ucca 63.

utazási és egyéb kiadásokra nagy költségeket vett föl, akkor ez nem helyes és az erkölcsi testületkehez, mint tulajdonosokhoz nem méltó. Csáthy Dezső dr. azt kívánja, hogy itt 80.000 pengős városi nyomtatvány-szükségletről van szó, amelyet egyszerűen kiadnak a nyomda árszámítása szerint. Szükségesnek tartja, hogy hirdessenek versenytárgyalást, ami mindenesetre jó eredményre vezetne.

Vásáry István polgármester válaszolt a felszólalásokra s ezután a közgyűlés a költségvetést elfogadta. A köztisztviselési vállalat költségvetésénél Pányoki Lajos azt kívánja, hogy a munkások részére, akik piszkosan és fertőző anyagokkal ruháinkon térnek haza családjukhoz, valami tisztálkodási helyről, fürdőről gondoskodják a vállalat vezetősége. Zöld József th. polgármesterhelyettes kijelenti, hogy a kérdést megfontolás tárgyává teszik.

A szeszüzletnél madéfalvi Zöld Aladár a szeszüzletvezető fizetésének magas voltát kifogásolja. Bögel József és Csomor Gyula felszólalása után, aki az egész szeszüzlet felosztását szeretné, Hegyemegi Kiss Pál megállapítja, hogy sem pártját, nem annak egyetlen tagját sem ennél, sem más kérdésnél személyi tekintet nem vezet. A főispán és az előadó th. polgármester felszólalása után a közgyűlés úgy a szeszüzlet, mint a szeszifőző költségvetését elfogadta.

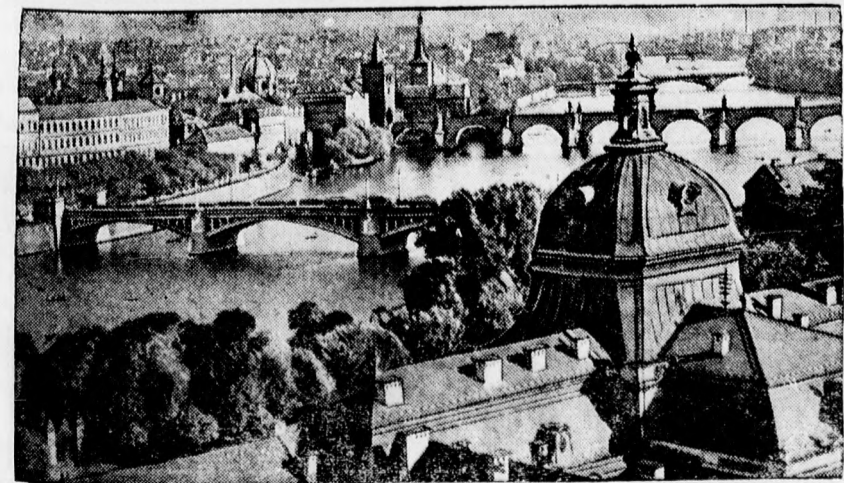
Hozzászólás nélkül fogadta el a közgyűlés a többi vállalat és az alapok költségvetését.

FELEMELIK A CSATORNA-HASZNÁLATI ÉS A VIZDIJAKAT.

A csatorna alap költségvetésénél Zöld József th. polgármesterhelyettes ismertette a kivetési kules megváltoztatását, amely szerint a csatornahasználati díjat, amely eddig semmiféle jövedelmet nem jelentett s amelyet a telek nagysága szerint vetettek ki, most fel-emelik akként, hogy a díj kivetési kulesát a nyers házbérjövdelem 2 százalékában állapítják meg.

Hegyemegi Kiss Pál: A hiányt inkább a kiadásoknak 180.000 pengővel való csökkentésével akarja kisebbiteni.

Vásáry István dr. polgármester felvilágosítása után a közgyűlés a javaslatot elfogadta ötvenegy szavazattal, huszonkettő szavazattal szemben.

A forrógó Prága. A cseh fasztrák tudvalevőleg zsidó és németellenes tüntetéseket rendeztek Prágában, ahol az üzletekben és utcákon rombolásukkal igen sok kárt okoztak.

A szép szüretelő — a szép szőlőült.

Ugyanekkor elfogadta a közgyűlés nagy többséggel a vízdíjak 26 fillérről 30 fillérré való felemelését.

SEGÉLYEK.

A segélyek feltételénél dr. Brunner Lajos a dalgyűletek részére nagyobb támogatást kér s erre a célra 4000 pengő javasol a sportegyesületek részére javasolt összeg terhére. Gombossy Zoltán tíz egyesület segélyének törlesztését kéri, ami 54.000 jelent. Fejér Ferenc dr. a polgári iskolák segélyének felemelését kéri, ami nagy közérdek, mert ha a három felekezet nem tartaná fenn a polgári iskolákat, azokat a községnek kellene fenntartani.

Zöld József szólt fel végül s védte meg a javaslatot az elhangzott felszólalásokkal szemben, mire a főispán elrendelte a szavazást, amelynek eredményeképpen a közgyűlés a tételt változatlanul elfogadta.

A főispán kevéssel 9 óra előtt a közgyűlés tárgyalásait félbeszakította s a közgyűlés folytatását szerdán délelőtt fél tíz órára tűzte ki.

A pécsi tisztviselők a munkanélküliekért

Pécs, szeptember 30. A közgyűlésen tudomásul vették, hogy Pécs város 16 főtisztviselője, élén a polgármesterrel, a közmunkaadatának 40 százalékát felajánlják a munkanélküliek javára. Az összeg körülbelül 18.000 pengő.

A debreceni tábla szabadlábra helyezte a diósgyőri tüntetőket

Szeptember elsőjén este egy autó rohogott keresztül a diósgyőri utcákon, amelynek utasai a szovjetet éltették. A rendőrségnek másnap sikerült elfogni az autó nyolc utasát, akiket államellenes bűncselekmény gyanúja miatt őrizetbe vettek és átadták a miskolci ügyészségnek, ahonnan a tábla székhelyen levő debreceni ügyészségre szállították át őket.

A debreceni törvényszék vizsgálóbírója, Preineszberger Jenő dr. a napokban fejezte be a vizsgálatot az államellenes bűncselekménnyel gyanúsított társaság tagjainak a bűnügyében. A vizsgálat befejezése után a letartóztatásba helyezett társaság hét tagja azzal a kéréssel fordult a debreceni törvényszék vádtaanához, hogy óvadék ellenében helyezze őket szabadlábra.

A vádtaaná ezt a kérést elutasította, a tábla azonban helyt adott kérésüknek és 2000—1000 pengős óvadék ellenében szabadlábra helyezte a társaság hét tagját.

Bristol szálloda

BUDAPEST
legzsebb pontján a Dunaparton.

Uj vezetés mellett ajánlja:
Előkelő, patinás szállodájának gyönyörű szobáit a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő polgári áron.

Egy ágyas uccal	P 10-16 lg
Egy ágyas udvarl	P 6-10 lg
Két ágyas uccal dunaparti	P 24-40 lg
Két ágyas uccal	P 20-24 lg
Két ágyas udvarl	P 15-18 lg

A jobb szobák árai fűdősobáival értendők.
Minden szobában hűvös és meleg víz, telefon és rádió.

Éttermi árak:
 Complet reggeli: kávé vagy tea, v. kakao egy tojással, vajjal és jam-el P 1-20
 Kitűnő ebéd v. vacsora menü P 2-40
 Kitűnő ebéd v. vacsora menü előételrel P 4-

Ezen lapra
hivatkozással a szobaárakból külön engedmény. Szobarendelés lehetőleg 2-3 nappal előbb érkezőleg.
Bristol szálloda szobáiból és terraszáról a leggyönyörűbb kilátás nyílik a Dunára és a budai hegyekre

Őszi angol szövetségülönlegességek harisnyajudonságok megérkeztek

Uj szabó szalon **MOSKOVITS JÓZSEF** harisnyakülönlegességek
Telefon: 11-72. PIAC UCCA 41.

Az új osztrák kormány letette az esküt

Bécs, szeptember 30. Az újonnan alakult kormány letette az esküt a köztársasági elnök kezében. A kormány összeállítása a következő: Szövetségi kancellár és hadügyminiszter Vaugoin, Schmitz volt köztársasági miniszter alkancellár és egyben népléleki miniszter is, Seydel külügyminiszter, Starckenberg belügyminiszter (Heimwehr), dr. Hueber (Heimwehr), kereskedelmi miniszter, Heil kereskedelmi miniszter.

Juch pénzügyminiszter, Germach közoktatási miniszter, Thaler földművelésügyi miniszter. Az új kormány kisebbségi kormány, tagjai a keresztény-szocialista párthoz tartoznak, kivéve a Heimwehr szervezet két tagját, valamint Juch pártoknyívli minisztert. A nemzeti tanács feloszlásától szóló rendelet kibocsátását minden percben várják.

Az osztrák kormányválság. Az új kormány egyik listája. — Felső sor balról jobbra: Vaugoin szövetségi kancellár, bel- és hadügyminiszter. Ramek (kimaradt), Rintelen (kimaradt). Alsó sor balról jobbra: Dr. Juch pénzügyminiszter, Schmitz, a szociális ügyek minisztere, Heil kereskedelmi miniszter.

Dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró és dr. Eőry Kálmán ügyész helyszíni vizsgálatot tartanak a püspökladányi határban történt halálos kimenetelű autókarambol ügyében

Részletesen beszámoltunk már arról az autószerencsétlenségről, amelynek áldozata lett Barta Elek körösladányi gabonakereskedő. A kereskedő autóját összehitközött egy parasztszekérrel, amelyen Fazekas Boldizsár és 25 éves fia, Sándor ültek. Fazekasokat súlyos sérülésekkel a debreceni sebészeti klinikán ápolják. Barta meghalt.

A halálos kimenetelű karambol ügyében a debreceni ügyészség elrendelte a szigorú vizsgálatot annak megállapítására, hogy kinek a vizsgálatlansága idézte elő az autó és szekér összehitközését. Dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró és dr. Eőry Kálmán ügyész kiutaznak a karambol színhelyére a vizsgálat megtartására. A helyszínen fogják kihallgatni azokat a tanúkat, akik szemtanúi voltak a karambolnak.

A német jobboldali eltolódás Németország tragikus helyzetére vezethető vissza -- mondta Briand

Németországnak nem tanácsokra, hanem pénzügyi segítségre van szüksége — A municiógyarak és a fegyverkezési ipar pénzeli a háborura uszító sajtót

Genf, szeptember 30. Briand külügyminiszter hétfőn este több nemzetközi noegyület küldöttségét fogadta. A fogadtatáson a külügyminiszter érdekes beszédet mondott a világképről és a német-francia viszonyról. A szeptember 14-i német választások eredményéből indult ki, mondván, hogy

a német bepolitikában beállott jobboldali eltolódás kizárólag Németország tragikus helyzetére vezethető vissza.

Németországban az idén télen talán már négy millió fölé emelkedik a munkanélküliek száma s a súlyos pénzügyi és gazdasági válság már a német birodalom létét fenyegeti. Miután Németország pusztulása végzetelményben a nemzetközi béke rovására menne, a Népszövetség páneurópai bizottságában javaslatot tett, hogy

teremtsek valamilyen európai szervezetet, amely pénzügyi segítséget nyújtana a súlyos helyzetben levő nemzeteknek.

Az európai államok szolidaritását feltéte-

nül demonstrálni kell. Németországnak nem tanácsokra van szüksége a kétségbeesés küszöbén, hanem pénzügyi segítségre.

Kétségtelen, hogy manapság egy kormány sem kívánja a háborút — folytatta Briand, — a helyzetet azonban rendkívül megnehezíti az a körülmény, hogy igen sok érdekeltség dolgozik a béke ellen.

A nagy municiógyarak és a fegyverkezési ipar minden eszközzel azon van, hogy ellensúlyozzák a Népszövetség békemunkáját. Ezek pénzelik a háborura uszító sajtót is.

Ma már nem szavak kellene, hanem határozatos tettek. Felszólítja a világ asszonyait — tejezte be Briand beszédét —, hogy működjenek közre a béke felépítésében. Nem szabad elveszíteni a bátorságot és minden eszközzel a barátság és meggyezés szálait kell szorosabbra fűzni.

Briand beszédét a kedd reggeli genfi lapok vezető helyen és kimerítő részletességgel hozzák, mint a genfi ülészak egyik legnagyobb eseményét.

Dr. Seypel Ignác, a volt szövetségi kancellár, az új kormányban külügyminiszter lett.

Török-orsz barátság

A Temps hiteles forrásból érdekes részleteket közöl Tevfik Rusdi bej török külügyminiszter moszkvai látogatásáról. Litvinov külügyi népbiztos a tárgyalások során közölte Tevfik Rusdival, hogy a szovjet továbbra is ignorálni fogja a Népszövetséget és hogy nagy tempóban akarja fejleszteni a feketetengeri orosz flottát. Tevfik Rusdi interjút adott a Tass sajtóiroda tudósítójának, amelyben kijelentette, hogy moszkvai látogatása csak megerősítette a török-szovjet orosz barátságot. Törökország külpolitikája változatlan, a békét és a nemzetek egyenlőségét akarja.

Kifejezte azt a reményét, hogy a török és szovjetorszag államférfiak a jövőben sürűbben fognak találkozni és hogy Litvinov minél előbb ellátogat Törökországba.

Az életmentő derék debreceni kisleány kitüntetése

A Debreceni Független Újság keddi számában hírt adott arról, hogy a kormányzó Papp Judit debreceni lakosnak bátor magatartással vére-hajított életmentéséért a magyar érdemkeresztet adományozta. Papp Judit dr. Papp Ferencnek, a Décezi tanítóképző intézet igazgatójának a kisleánya, aki a Décezi leánygimnázium II. osztályának a növendéke, Papp Judit 1929 júliusában, tehát tíz éves korában Miskolc mellett Mezőnyéken egy 500 méter hosszú és 100 méter széles tóból mentett ki egy harmincöt éves munkásasszonyt, amely bátor tettének a jutalmaként a kormányzó a magyar érdemkeresztet tüntette ki a kisleányt. Mint érdekességet jegyezzük meg, hogy Papp Judit unokahuga Sass Bélánának, a Patronage-Egyesület társelnökének, akinek a kormányzó ugyancsak a mai napon a magyar Vörös Kereszt érdemkeresztjét adományozta.

Anyakönyvi hírek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 30-án, kedden a következő bejelentések történtek:

Születések: Szakács György p. ii. biztos, fia, György; Hanesch Antal betonos, leány, Erzsébet; Kovács Gábor fuvaros, fia, Gábor; Kerekes Sándor fm., leány, Irén; Nagy József gazdálkodó, fia, Sándor; Cserezhnyés Ferenc fm., leány, Eszter; Dorgó Mihály fuvaros, fia, Mihály; 4 halva születés és 2 törvénytelenül született.

Halálosok: Malinka Zsuzsa r. kath. 7 hó Szél n. 15; Walez Rudolf r. kath. 53 éves Budapest; Ménes Gábor ref. 67 éves Pesti u. 61; Pusztai Lajosné g. kath. 34 éves Pandur u. 4; Leli Miklós izr. 5 éves Csenger; Tóth Pál ref. 14 hó Kontsek u. 19; Papp Imre g. kath. 5 éves Cserepas u. 9.

LEGJOBB HIRDETESI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG.

Folyik a szüret.

Rendkívül elegáns bolyhos kalapok P 9'50
és szebbnél szebb nyakkendők
FRANK IMRÉNÉL, Arany Bika épület.

A zsemlyének és általában a sütőipari termékeknek hétfőn reggel való elkészítése

Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. XII. tc. 2-ik szakasza úgy rendelkezik, hogy az ipari munkának szünetelése legkésőbb vasárnap reggeli 6 órakor kezdődik és megkezdésétől számítandó 24 óráig, de legalább is a szüneti napot követő reggeli 6 óráig tart. A törvény ezen rendelkezése alapján némely helyütt a hatóság nem engedte meg azt, hogy a sütőiparban a sütemények és általában a sütőipari termékek készítését hétfőn reggel 6 óráig előbb meg lehessen kezdeni. Az illető hatóság ezen eljárása ellenkezésbe állott a 94537-1921. K. M. sz. rendelet 14. szakaszával, amely világosan kimondja, hogy a munkaszüneti napot követő napon a pékipar körébe tartozó összes munkálatok a köznapokra nézve megállapított időpontban kezdhetők meg.

M. kir. kereskedelemügyi miniszter most rendeletileg szabályozta a kérdést és 145375-1930. XI. sz. rendeletével kimondotta, hogy hétfőn a sütőiparban mindenféle munka a hétköznapra megállapított időben kezdhető meg. Nevezetesen hétfőn a kováskészítést és dagasztást hajnali 3 órától, az egyéb munkákat pedig reggeli 4 órától kezdve szabad végezni.

A kemence begyújtása és fűtése nem esik időbeli korlátozás alá. A sütemény előállításánál foglalkoztatott (segédet, tanoncot) azonban esti kilenc és reggeli négy óra között a kemence begyújtásával és fűtésével foglalkoztatni tilos.

Önként érteődik, hogy a sütőipari munkákat, így a zsemlye előállításához szükséges munkákat is hétfői napokon az említett időpontoktól kezdődően úgy az iparos, mint — az alkalmazottak foglalkoztatását korlátozó rendelkezések betartásával — az alkalmazottak is végezhetik.

Tíz hónapi börtönre ítélték egy komádi öreg koldust hamis vád miatt

Érdekes bűnpórt tárgyalt kedden a törvényszék. Egy komádi öreg koldus került a vádlottak padjára, aki ellen hamis vád emelésért indult büntető eljárás.

Nagy Lajos koldus, a múlt év március 21-én megjelent a heretyóujfalui csendőrségen és feljelentést tett Szabó Gábor komádi földműves, valamint nevelt leánya, Szilágyi Juliánna ellen. Okirathamisítással vádolta őket, mert szerinte az ő házáat egy hamis adásvételi szerződéssel a saját nevékre iratták. A járásbírósgon is volt már egy tárgyalása szintén a háza ügyében, de akkor csak a haszonélvezeti jogért perelt, amit a járásbírósgon véglegesen megítélt neki.

Nagy Lajos, mikor a zsebében érezte a haszonélvezetnek egy részét, hirtelen egy nagyot gondolt. Elment a heretyóujfalui csendőrségre és feljelentette Szabó Gábort és Szilágyi Juliánna-t, hogy a szerződést ő nem írta alá, hanem ez a két ember hamisította oda a nevét. Mikor beigazolódott, hogy az aláírás tényleg az öregemberé, a hamis vád emelésért megindult ellene az eljárás.

A bíróság előtt Nagy Lajos állhatatosan tagadta, hogy az aláírás az övé lett volna. Mikor az elnök megkérdezte tőle, hogy miért fogadta el a tizenegy millió koronát a házáért, ha nem írta alá a szerződést, azt mondta, hogy kényszerítették a pénz elfogadására.

Ezután a bíróság az eladási aktusnál jelen volt tanúkat hallgatta ki, akik valamennyien azt

vallották, hogy Nagy Lajos írta alá a szerződést. Szabó Juliánától megkérdezte az elnök, hogy igaz-e miszerint ők írták volna a szerződést, vagy kényszerítették volna az öregemberi a pénz átvételére, esetleg az aláírásra? Az asszony tagadta, hogy ő csinálta volna az aláírást, de a legnagyobb meglepetésre azt vallotta, hogy az öreg embert valójában kényszerítették a községházán dr. Roszta Jenő, hogy írja alá a szerződést.

Az elnöknek arra a kérdésre, hogy milyen módon történt ezt a kényszerítés, azt felelte, hogy Roszta dr. az öreg elé tette a pénzt és a szerződést s azt mondta: „Na öreg, tegye rá az egyik kezét a pénzre, a másikkal pedig írja alá a szerződést. Ne féljen, nem veszi el a pénzt magától senki.” Miután beigazolódott, hogy a „kényszerítés” milyen módon történt, a bíróság a tanúkat megeskette. Ezután az írászakértő véleménye következett, akinek a megállapítása szerint az aláírás Nagy Lajostól származik.

A bíróság rövid ideig tartó tanácskozás után

A református egyházak tovább is szeretetükről, tiszteletükről, ragaszkodásukról biztosítják dr. Baltazár Dezső püspököt

A magyar református egyházak ama méltatlan támadással szemben, amely dr. Baltazár Dezső püspököt a miniszterelnök részéről érte, sokszor felháborodással, sokszor megdöbbenéssel állanak szeretett vezérük mellé s minden módon kifejezést adnak annak, hogy szívükben Baltazár Dezső alakját nem hogy kibébitette, hanem még megnövelte a támadás. Az egyházak, a presbitériumok egymásután adják tanujelét ennek.

A legutóbbi napokban is több egyház foglalt állást s kilőtt felterjesztést a tárgyban a püspökhöz. A legnagyobb haidúváros, Hajdúböszörmény egyháza ezeket írja:

„A hajdúböszörményi református egyház presbitériuma, melynek az a díszesége ittott osztályrészül, hogy méltóságos Püspök urunk hosszú éveken szeretve tisztelt lelkészelnöke volt,

egyháguan a legmelegebb szeretetéről, tiszteletéről, odaadásáról és ragaszkodásáról biztosítja Méltóságodat

és kéri a jószágos Istent, adion erőt továbbra is Méltóságodnak, hogy egyházunk és hazánk érdekében kifejtett áldásos tevékenységét még a jövőben is a legteljesebb sikerrel az emberi kor legvégéig határáig folytathassa.”

A nagykarolyi egyházmegye lelkészegyesülete Mátészalkáról a következőkben közli gyűlésének jegyzőkönyvi kivonatát:

„I. szám. Nagy Imre elnök megnyitott beszédében foglalkozik azzal a támadással, amelyet gróf Bethlen István miniszterelnök július 2-án, a magyar országgyűlés felsőházában intézett dr. Baltazár Dezső püspök urunk ellen. Javasolja, hogy

— minden politikumot kikapcsolva — mérlegeljük ezt a támadást és vele szemben nyilvánítsuk hűségünket, bizalmunkat megbírtott vezérünk iránt. Határozat:

kihirdette az ítéletet, amelyben bűnösnek mondtotta ki Nagy Lajost hamis vád büntetésében és ezért tíz hónapi börtönbüntetésre ítélte.

Az ítélet kihirdetése után az elnök megkérdezte az elítéltet, hogy megnyugszik-e az ítéletben, vagy fellebbez enyhítésért.

— Fellebbezek nagyságos elnök ur — mondotta az öregember, — mert mire megint tárgyalni foglák ezt az ügyet, úgy sem fogok már élni!

Lelkészegyesületünk egyhangú helyesléssel teszi magáévá az előterjesztést; a miniszterelnöki támadást, mint olyant, amely vezető állásban levő református férfi részéről hangzott el és így annál sérelmesebb, a legnagyobb mértékben elítéli. Püspök urunkat pedig

további törhetetlen ragaszkodásáról biztosítja.

kívánván neki ezutánra is nem lankadó türelmet, kitartást hazánk és egyházunk érdekében végzendő nagyértékű munkásságához.”

Egyenesen megható, de egyszersmind magával ragadó az a lelkesedés és tűz, amellyel a kispaládi egyház nyilatkozik meg így:

„A kispaládi református egyház presbitériuma megütözéssel értesült arról a támadásról, amely szeretett püspökünket, főtisztellett és méltóságos dr. Baltazár Dezső urat a református vallású magyar miniszterelnök, gróf Bethlen István részéről, püspökünk egykori elnöktársa, Horthy István közbeiktóttával érte.

Mi a Bethlen István gróf református múltával már régebben tisztában vagyunk; egykori főgondnokunknak közegyházi tevékenysége sem hagyott sok maradandó nyomot, de hogy ők a politikai bírálaton túl, egyházkormányzati és püspöki tevékenységének megbírálására is elragadtassák magukat dr. Baltazár Dezsővel szemben,

az már elbizakodottság.

Vajon gondolkoztak-e ők valaha „a verd meg a pásztort és elszéled a nyáj” bibliai igazságán?

Ekkora elhajlást a mártírságot viselő magyar reformátusság meggyőzött igazságától, vezetésre hivatott református főembereknek igazán csak a jó Isten tudhat megbocsátani.

De 19, akik magyar református egyházunknak ősi alapelveihez híven, közéleti kérdések elbírálásánál „ez egy haza üdvén kívül” semmi és senki által nem engedjük magunkat feszélyeztetni, nem mehetünk el bátoratlan kerülgetéssel az ügy politikai oldala mellett sem.

Egy olyan politikai és kormányzati rendszer, amelynek feje a helyzetek scyllái és charibdeái között minden politikai bölcsességét elhasználta, amint látható; válságos helyzetbe jutni engedte a magyar közéletet.

Amikor az egyre tornyosuló romok felett a vesztély tizenkettedik órájára figyelmeztet zengő szavával egy világosan látó Órálló, akkor azt követelni a Vezér táborától, hogy hazaárulónak bélyegezze és segítsen őt a közmegegyezésnek átadni, ehhez legalább is türelmetlen lelkiismeret kell. Nem és százszor nem. A mi üdvözlétünk ez:

„Vezér, csak tovább bátran előre, a magyar igazság, a magyar becsület és e kettő szülte magyar reménység útján!”

Ezzel a lelkesedéssel fejezi ki a kispaládi református egyház presbitériuma

legteljesebb bizalmát, ragaszkodását, tiszteletét és szeretetét főtisztellett és méltóságos dr. Baltazár Dezső püspök ur iránt és őszinte, hálás köszönetét nyilvánítja neki azért, hogy egyházunk és hazánk érdekében a maga meggyőződését bátran követve, úgy bel- mint külföldön önfelelő, buzgó hazafias munkát végez.

Együttal alázattal kéri presbitériumunk Püspök urat, hogy áldásos munkáját úgy bel-, mint külföldi viszonylatban egyházunk és hazánk javára a jövőben is folytatni méltóztassák! Tóth Ferenc lelkész, Barta András gondnok.

Most érkezett meg a kenorói egyház presbitériuma gyűlésének a jegyzőkönyvi kivonata is e tárgyban s az így szól:

Presbitérium kijelenti, hogy mint tisztán lelkesíti szerv nem óhajt a pártpolitikába beleavatkozni,

nem térhet azonban az ügy felett napirendre akkor, mikor szeretett Püspököt, a Konvent és Zsinat lelkészi elnökét, tehát a magyar református egyház hivatalos képviselőjét éppen az egyházunk kebelébe tartozó kormányelnök úrtól éri méltatlan támadás az országgyűlés felsőházában.

hol más egyházak püspökei és érsekei foglalnak helyet. Nemcsak a Püspök ur Ó méltóságának, de

az általa képviselt egész magyar református egyháznak megsértése, lealázása volt ez

a más hitet vallók képviselői előtt, ami ellen minden református magyar embernek tiltakoznia kell. A presbitérium politikába nem avatkozik ugyan, de nem zárkozzhatik el és nem is fog elzárkózni soha, hogy a politikán felülemelkedve, a magyar haza üdvét szolgálja. Éppen ezért minden olyan törekvést csak

JOBBAN kiszolgálják mintbárho

SZAKÁL GÉZA

fotoszaküzletében, hol minden lemezt, filmet, papírt, vegyszert, képketret olcsón és friss árut vásárolhat.

PIAC UCCA 34. SZ.

szövetségi kancellár, külügyminiszter lett.

sz barátság

sból érdekes részleteket török külügyminiszter Litvinov külügyi népről közölte Tevlik Ruszra ábra is ignorálni fogja nagy tempóban akarja ri orosz flottát, Tevlik ass sajtótörőda tudósítette, hogy moszkvai láttette a török-szovjet-örökország külpolitikája a nemzetek egyenlőségét, hogy a török és k a jövőben sürrihben gy Litvinov minél előbb

erék debreceni üntetése

Ujság keddi számában kormányzó Papp Judit r magatartással végre-magyar érdemkeresztet dr. Papp Ferencnek, et igazgatójának a kis-gimnázium II. osztályá-Judit 1929 júliusában. Miskolc mellett Mező-sszu és 100 méter sze-harmincöt éves mun-or tetteik a jutalma-magyar érdemkereszt. Mint érdekességet le-Judit unokahuga Sass-Egyesület társelnöké-ő ugyancsak a mai na-ereszt érdemkeresztjét

vi hírek

nyakönyvi hivatalnál e-kező bejelentések tör-nyörgy p. fi., biztos, fia. -betonos, leány, Erzsé- -os, fiu, Gábor; Kerekes Nagy József gazdál- -esznyés Ferenc Im- -ihály fáváros, fiu, Mi- -és 2 törvénytelen ú-

Szusa r. kath. 7 hó -f r. kath. 53 éves Bi- .67 éves Pestú n. 61: -34 éves Pandur n. 4: -Csenger; Tóth Pál rel. -p Imre g. kath. 5 éves

ESI ORGANUM GETLEN UJSAG.

szíret.

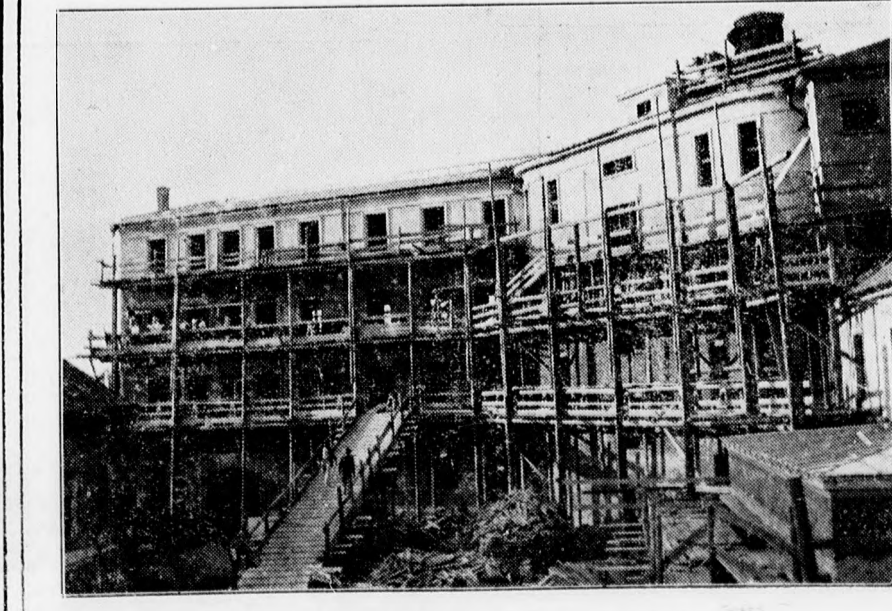
Uj kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott 20% kedvezményt szobaárainkból 10% kedvezményt olesó éttermi árainkból (menü kivétel), módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

Magyar kir. Operaház Nemzeti Színház Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba és színházjegy rendelését két három nappal előbb velünk közölni.

Park Szálloda Budapest, szemben a Keleti pályaudvar érkészési oldalával (Nincs kocsköltés)

Az épülő postapalota Déri-muzeum felé néző része.

TEKINTSE MEG

LIENER fényképész legújabb fényképkiállítását a Csapó uca 1. alatt.

helyesebb tud, mely külföldi összeköttetések felhasználásával békés úton igyekeznek a régi Magyarországot visszaállítani. A Püspök ur Öméltóságáig pedig éppen ezt cselekedte, mikor Párizsban a francia külügyi bizottság tagjait igyekezett a magyar ügynek megnyerni, amelyért a kormányelnök ur részéről nem hogy elismerés és hála, hanem a legsúlyosabb támadás érte.

A presbitérium Püspök ur Öméltóságának legszívesebb bizalmát és ragaszkodását fejezi ki és kéri, hogy ezen méltatlan támadás ne térítse el utjából, maradjon csak a magyar református egyháznak és megcsontított hazáinknak továbbra is harcos tagja, küzdjön, dolgozzék a magyar igazságért, ugy, mint eddig is tette.

hiszen mint keresztény és mint magyar ember jól tudja, hogy az igazság utjai rögzösek, így a magyar igazságé is. És a presbitérium kéri az Istent, hogy szeretett Püspökünknek adjon erőt, hogy a magyar református egyházért és hazánkért folytatott bátor, nemes küzdelmét sokáig folytathassa még.

Érdekes közölni a balatonmelléki ORLE gyűlésnek is erre vonatkozó részét:

A közgyűlésnek a hatalmas elnöki megnyitó kapcsán ünnepi aktusul szolgált az a lelkesedés, amelyben dr. Baltazár Dezső püspök-elnök megemlékezésére, hódolt vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó ur Ó főméltósága előtt 10 éves országlása alkalmából.

Juhász László gömörtrónai esperes, ORLE alelnökének napirend előtti felszólalására egyhangú lelkesedéssel fogadta el Csik és Sándor egyetemi professzor, ORLE főtitkárnak határozati javaslatát, melyben

eddig hűséggel követett és egész életében, egész munkásságában, a magyarságért, a magyar református egyházért, áldozatos életű vezérének, dr. Baltazár Dezső püspöknek a legfőbb fórumok egyikén ért megtámadtatását megröbbenéssel látja, és megállapítja

— amint azóta a kölcsönös nyilatkozatokból megállapítható minden elfogulatlan magyar szíve előtt —

hogy dr. Baltazár Dezső püspök ma is éppen annak a rendíthetetlen hazaszeretnek és egyházszeretnek a harcosa, amint volt eddig több évtizedes hűséges munkája alatt.

Eppen azért benne

az egész magyar református lelkész kar önmagát találja meggyanusítva és megsértve.

Tisztelettel, elismeréssel és egyszersmind a lovagias benső érzés igazságszeretettel apellálva kér és kíván megsértett elnöke számára megfelelő elégtételt.

KÁVÉHAZBAN
ÉTTEREMBEN
CUKRÁSZDÁBAN
BORBÉLYNÁL
FÜGGETLEN ÚJSÁG-OT

Hozzászólás nélkül egyhanguan elfogadta Hajdúvármegye közgyűlése az 1931. évi költségvetést

A vármegye is tiltakozik a gyorsvonal beszüntetése ellen — A közgyűlés a boletta árának felemelését, vagy a buza árának 25 pengőben való megállapítását kéri

Debrecen várossal egyidőben, kedden délelőtt tartotta meg Hajdu vármegye törvényhatósági bizottsága rendes őszi közgyűlést, amelyen többek között letárgyalták az 1931. évi költségvetést s betöltötték a megüresedett árvászei ülnöki állást. Az elnök dr. Hadházy Zsigmond főispán fél 10 óra után nyitotta meg a közgyűlést, melyre igen sok bizottsági tag jelent meg. Hadházy főispán mondott hosszabb beszédben kegyeletes szavakkal emlékezett meg az ország és a vármegye nagy halottjairól. Első helyen dr. Vass Józsefről emlékezett meg, aki oly váratlanul, hirtelen halt meg. A halál ugyszólván elorozta őt a munka harcmezéjéről. Igazi hazafi, nagytudású és képzettségű ember volt, aki 10 évig intézte a miniszteri székben a nemzet ügyeit és sok értékes alkotás hirdeti nevét. Ugyancsak kegyeletes szavakkal parentálta el az elnök Lánzy Gyula miniszteri tanácsost, a puritán jellemű embert, a kiváló tisztviselőt, akinek szigorúsága az igazsággal párosult. Dr. Rácz Lajos mezőgazdasági kamarai igazgató tragikus halála szintén nagy veszteséget jelent a vármegyére. *Harcos* Géza egyike volt a legszorgalmasabb és legodaadóbb megyebizottsági tagoknak, mintaképe a jó és becsületes embernek. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg az elnök, hogy *Csiha* András törvényhatósági tag, továbbá *Várady* Géza ármentesítő társulati igazgató, valamint *Domahidy* Elemér ny. főispán elhunyt milyen nagy veszteséget jelent a köznek. Egyben indítványozta, hogy ezeknek a nagy halottaknak az emlékéit a közgyűlés jegyzőkönyvébe örökítse meg.

A közgyűlés az elnök indítványát egyhangulag elfogadta.

UJ TAGOK A KIS- ÉS KÖZGYŰLÉSEN.

Ezután tudomásulvétel végett bejelentette Hadházy főispán, hogy a *Csiha* András halála folytán megüresedett kisgyűlési tagsági helyre dr. *Uzonyi* György, a törvényhatósági közgyűlésbe pedig *Kiss* László hajdunánási lakost hívta be, mint a soron következő pótagot.

Bencze István megyebizottsági tagsági mandátumát a közigazgatási bíróság megsemmisítette. Ennek a helyére a főispán legidősb Ludány Sándor hajdusámsoni lakost hívta be. A közgyűlés a bejelentéseket egyhanguan tudomásul vette.

A JÖVŐ ÉV MÁJUSÁBAN FIZETHETŐ A FAGYKÁRKÖLCSÖN KÉTHARMADA.

Dr. *Nábráczky* Béla főjegyző olvasta fel az alispán időszakos jelentését, mely részletesen beszámol Hajdu vármegye május—augusztus havi egészségügyéről, mezőgazdasági helyzetéről, állatforgalmáról, levénte-ügyéről, háztartási helyzetéről, a közigazgatási eseményekről. A jelentés felolvasása közben a főispán titkár

levelet nyújtott át Hadházy Zsigmondnak, aki azt felbontja és elolvassa.

Az alispán időszakos jelentésének tudomásul vétele után Hadházy Zsigmond elnök jelezte, hogy fontos bejelentést akar tenni. Elmondotta, hogy most érkezett le a földművelésügyi miniszter leirata a fagykárkölcson visszafizetése ügyében.

A leirat szerint a földművelésügyi miniszter méltányolta a gazdák kívánságát s hozzájárul ahhoz, hogy Hajdu vármegyében a fagykárkölcson egyharmadrészt 1930 okt. 1-én, másik kétharmad részét pedig 1931 május 1-én fizessék vissza a gazdáknak.

A bejelentést a közgyűlés nagy megnyugvással vette tudomásul.

HOZZASZÓLÁS AZ ALISPÁNI JELENTÉSHEZ.

Az alispáni jelentéshez elsőnek *Váczy* József szólott hozzá, aki azt elfogadja, de ezzel kapcsolatban szót emel, amiért a máv. Hajdu vármegyében több fontos vonatot megszüntetett. Helyes a takarékoskodás, de csak ott, ahol az szükséges. Sémlemez, hogy a Debrecen—Hajdunánás—Büdszentmihályi vonalon éppen azt a vonatot szüntették be, amelyre a gyerekek iskoláztatásánál fogva a legnagyobb szükség van. Ebben az ügyben Hajdunánás képviselő testülete már állást foglalt, de kéri a közgyűlést, írjanak fel a kereskedelmi miniszterhez a reggel fél 8 órakor induló vonat visszaállítására érdekében. Mutassanak rá továbbá arra, hogy itt országos érdekű ügyről van szó s máskor, mielőtt a forgalmat korlátoznák, előbb kérdezzék meg az érdekelteket vezetőit. Ugyanakkor vegyék be a felirathat, hogy a forgalmasabb helyeken állítsák vissza a sorompót, mert így napirenden lesznek a szerezési igények. Tegnap is elhittott a vonat egy szekert a Hajduböszörményt megelőző átjárónál.

Bélteky Lajos teljesen jogosultnak tartja *Váczy* József indítványát és kívánságait. Vegyék bele a felirathat azt is, hogy az egyik Budapest—Debrecen—Nyíregyháza között közlekedő gyorsvonatot, mely délben indul Debrecenből Budapestre s délután 6 órakor indul Budapestre Debrecen felé, semmi esetre se szüntessék meg, mert ezzel a Tiszántul közönségét lehetetlen helyzetbe hoznák. De ha mégsem lehetne ezt a gyorsvonatpárt meghagyni, akkor legalább a régi téli menetrendet állítsák vissza, amely szerint a mostani déli 2 óras gyors délután 4 órakor indulna a fővárosból.

Rásó István alispán azonnal válaszolt a felszólalásokra. Kijelentette, hogy a nánási képviselőtestület megkeresésére máris megtette a szükséges intézkedést s külön levelet küldött az illetékes államtitkárhoz ebben az ügyben. Egyébként a maga részéről úgy a *Váczy* József, mint a *Bélteky* Lajos indítványát elfogadja.

A közgyűlés az alispán bejelentését örömmel vette tudomásul s hozzájárult ahhoz, hogy a vonatforgalom korlátozása miatt feliratot küldjenek a kereskedelmi miniszterhez.

Tudja Ön, hogy Hrabéczy 4 pengőért havonta gondoskodik, hogy Ön egész hónapban frissen vasalt ruhában járjon?

TISZTVISELŐ VALASZTÁSOK.

A megüresedett tisztviselői állásokat töltötték be ezután. Dr. *Hadházy* Béla lemondása folytán az egyik árvászei ülnöki állás megüresedett. Erre ketten pályáztak: dr. *Torma* Kálmán és dr. *Weszprémy* Barna.

A kijelölt választmány határozata alapján a közgyűlés közfelkiáltással egyhangulag dr. *Torma* Kálmán aljegyzőt választotta meg árvászei ülnöknek.

A *Torma* Kálmán megválasztása folytán megüresedett állásra három pályázat érkezett be: dr. *Nagy* Sándor, *Kovács* Gábor és dr. *Váczy* Sándor. A kijelölt választmány mind a három pályázót jelölte s így a főispán elrendelte a szavazást, amelynek eredménye szerinte dr. *Nagy* Sándor 90, *Kovács* Gábor 51, dr. *Váczy* Sándor pedig 2 szavazatot kapott. Aljegyző lett tehát dr. *Nagy* Sándor közigazgatási gyakornok. Dr. *Uzonyi* Barna másodfőjegyző olvasta fel az új tisztviselők előtt az eskü szövegét. Az eskü letétele után dr. *Torma* Kálmán mondott köszönetet a maga és társa nevében a megválasztásért. Ezután *Hadházy* Zsigmond főispán átment a városi közgyűlésre s így az elnöki tisztelet átadta *Rásó* István alispánnak, aki el is foglalta az elnöki széket.

BIZOTTSÁGI HELYEK BETÖLTÉSE.

A tragikus körülmények között elhunyt *Harcos* Géza örökeit titkos választás útján töltötték be. A közigazgatási bizottságba *Papp* János hajdudorogi lelkész, a lótenyésztésbizottságba helyettes elnöknek ifj. *Berencsy* Gyula hajdunánási földbirtokost, a megüresedett egy választmányi tagsági helyre pedig *Orosz* Sándor földbirtokost választották meg.

A KÖLTSÉGVETÉS.

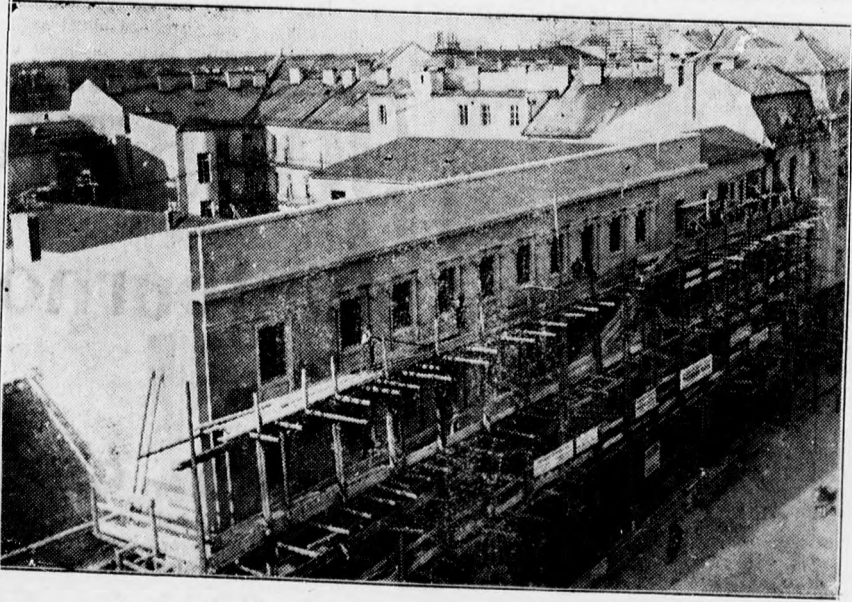
Hajdu vármegye 1931. évre szóló költségvetését dr. *Uzonyi* Barna másodfőjegyző ismertette. A vármegye háztartásánál a szükséglet 202,030 pengő, a fedezet 30,270 pengő, a mutatkozó hiány a hozzájárulásokból fedezendő. — A nyugdíjalapnál a 263,281 pengő szükséglettel szemben 24,000 pengő a fedezet, a 239,000 pengő hiányt a községek hozzájárulásából fedezik. A tavalyi költségvetéshez viszonyítva végeredményben 5000—6000 pengő csökkenés mutatkozik a kiadásban.

A közgyűlés hozzászólás nélkül egyhangulag megszavazta a vármegyei jövő évi költségvetést.

ÁTIRATOK ÉS FELIRATOK.

Abauj-Torna vármegye pártolás végett megküldte azt a feliratát, amelyben vagy a boletta jelenleg érvényben levő árának 100 százalékos felemelését, vagy a buza és a rozs megfelelő árminimálisát kéri a kormánytól. Hasonló értelmű önálló indítványt nyújtott be *L. Szabó* Imre is, aki a buza árát 25 pengőben kéri minimáltnál. A kisgyűlés javaslatára a közgyűlés egyhangulag elfogadta *Abauj-Torna* vármegye álláspontját azzal a hozzáadással, hogy amennyiben a gabonajegy emeltetnének, fedezetül a liszt és a buza ára közötti különbözetet, valamint a luxus-cikket, autók, kartellek, bankok megadóztatását jelöli meg.

Rásó István alispán a közgyűlést 1 óra tájban rekesztette be.

Befejezéshez közel a debreceni postapalota nagyszabású építése.

Munka magasan a levegőben. A postapalota kazánháza kéményének vakolásán dolgozik a kőműves.

Treviranus tárca nélküli miniszter

Berlin, szeptember 30. A birodalmi elnök Treviranus minisztert a megszállt területek miniszteri állása alól felmentette és egyúttal tárca nélküli birodalmi miniszterre nevezte ki.

HIREK

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG telefonszámjai:

- Kiadóhivatal 18
Fiókkiadóhivatal és kölcsönkönyvtár 5-75
Szerkesztőség nappal 10-20
Szerkesztőség éjjel . . . . . 18 és 812

Hívós idő. A Meteorológiai Intézet jelenté 1930 szeptember 30-án délben 12 órakor: Az időjárási helyzet annyiban változott, hogy a légnyomás emelkedése nyugaton a hívós levegőt megindította a Kárpátok felé. Az északnyugaton tartózkodó légnyomási maximum állandó hívós légáramlás forrása. Hazánkban az enyhesség tegnap elérte tetőpontját, amennyiben a délkeleti és északnyugati széllet 28-29 fokra is emelkedett. Az idő ma reggel általában borult és az éjeli esők is voltak, de inkább csak az északi negyedében. Jólát: Változó, hívós idő, sokhelyütt esővel.

A polgármester által indított inszégakcióra kedden a következő felajánlások történtek: Szele György haví 5 pengő, Zöld József haví 40 pengő, dr. Kuthy Sándor haví 10 pengő, dr. Tatay Zoltán haví 10 pengő, Mandel Lipót haví 10 pengő. A Debreceni Helyi Érdekei Vasut és a vele egy igazgatás alatt levő Debrecen-Nyírbátori Helyi Érdekei Vasut tisztviselői, segéd tisztjei, altisztjei és munkásai, egyeztetve minden alkalmazottja a nemes célra fizetésének egy százalékát ajánlotta fel hat hónapra keresztül, ami havonként háromszáz pengőt tesz ki. Biztató jel és nem kevés örömet szolgált a tisztviselők és alkalmazottak ez az áldozatos készsége.

Az ORLE és a Kálvineum nevében ügybőnökök lárnak a városban, akik egy magyar ref. jelvény című képet és Kálvineum szobrot árulnak. Illetékes helyről kijelentik, hogy a magyar ref. jelvényt bizonyos részesedés ellenében a Kálvineum ajánlja, de az ügybőnök nem a Kálvineum megbízottai s az ORLE vagy a Kálvineum nevében és címe alatt elárni vagy felépíteni nem jogosítottak, a Kálvineum szoborral pedig a Kálvineumnak semmi köze nincs.

LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Ma van a kollégiumi diákszövetség összejövetele. Az új iskolai évben az első határsí összejevetelét ma délután 6 órakor tartja a kollégiumi diákszövetség az Angol Királynő külön éttermében, amikor a nyári vakáció után újra kezdetét veszi a szövetségi élet. Az összejövetelek eddig igen látogatottak voltak és meg van a remény arra, hogy az új iskolai év sem fog elmaradni az elmúltaktól. Külön érdekessége lesz a mai összejövetelnek Szombati Szabó István erdélyi református pap, a neves költőnek a megjelenése, aki 20 évvel ezelőtt végezte Debrecenben a teológiát, de megjelentek mindazok, kik vele együtt végeztek. A műsorról a vezetőség ez alkalomra is gondoskodott, amely a megszállott jó kedvre fogja deríteni az öreg kollégiumi öreg diáktársait. Az elnökség ez uton is kéri mindazokat, akik a Kollégiumban jártak iskolába, akár tagjai a szövetségnek, akár nem, hogy mennél nagyobb számban jelenjenek meg az első összejövetelen.

A Magyarországi Munkások Gyermekebarát Egyesülete debreceni csoportja október hó 5-én, vasárnap délután 4 órakor a Munkás-Otthon nagytermében műsoros délutánt rendez a következő műsorral: 1. a) Jelige; b) Munkásüdvözlés. Éneklő a vegyeskar. 2. a) Migray: Ispilángi rózsá; b) Tuba: Kis proletár versek. Szavalja: Bartha József. 3. Tánctrió. Előadják: Geng György, Nagy János, Végh Lajos. 4. Éjfél vendég. Párjelenet. Előadják: Nagy János és Kepecs István. 5. Valse primavera. Műdal. Éneklő: Nagy István. 6. Várnai: Asszonyok a piacon. Lantos: Álmodok. Szavalja: Holló Mária. 7. Kuplék. Előadja: Végh Lajos. 8. Dániel ne bógj. Párjelenet. Előadják: Leehr Sándor és Holló Mária. 9. a) Toborzó; b) Vadászok kara. Éneklő a férfikar. 10. Tanulók az iskolában. Gyermekejelenet. Tréfa. 11. Tánctrió. Előadják: Herskovits Hermann, Herskovits László, Kepecs István. 12. Ady-versek. Szavalja: Faragó Endre. 13. Öngyilkosok. Tréfa 1 felvonásban.

Elfogtak egy fiatalkoru tolvajt a Csapókertben

Hirt edunk már arról, hogy a Csapókertben és a Homokkerten a szőlőket ismeretlen tettesek lopkodják és egyre-másra török fel a pajtákat. A rendőrség erélyes nyomozást indított a tolvajok kézrekerítésére és kedden délelőtt elfogtak egy fiatalkoru, ekire rábizonyult a

Csapókertben elkövetett lopás. A fiatalkoru kiballgatása után átkísérték a fiatalkoruak bíróságához. A lopások ügyében a nyomozás folyik tovább, keresik a kézrekerült tolvaj bűntársait.

Budapestről gyalog indult Rakamazra és Debrecenben két napi éhezés után összeesett

Cseresa József negyvenhét éves családós, rakamazi lakos, aki a fővárosban munkát akart keresni, mivel munkakalkalmat nem talált, elindult gyalog Budapestre, hogy hazatérjen Rakamazra. Kedden Debrecenbe érkezett s a Csapókertbe járt, amikor az ötvenkilencéves számú cölő hirtelen erős rosszul lett fogta el. Bement a ház udvarára, de alig ért be, epilepsziás göresökben összeesett s elyesztette eszméletét. A nyomában kihívott mentők magához térítették s elmondta, hogy Budapestről gyalog jött s ugyan-

csak gyalog akar hazatérni Rakamazra. Két nap óta nem evett semmit sem. A jölelők házbéliek adták össze emiavolt a szerencsétlen embernek, aki ezután tovább indult Rakamaz felé.

Ugyancsak epilepsziás göresökben összeesett beteghez hívták ki a mentőket kedden délelőtt. Elelőtt Sándor 19 éves munkanélküli fiatalember a Hatvan ucca 31. számú átúti ház előtt esett össze. A mentők első segélynyújtás után hazaszállították lakására.

A bestiális sárkereszturi rablógyilkost halálra ítélte a bíróság

Székesfehérvár, szeptember 30. 1930 május 12-ére virradó éjszaka Huszár István sárkereszturi gazdát megölték és kirabolták Sárkeresztur ökszék közelében az országúton. A gyilkost csakhamar elfogták Falusi Sándor 25 éves sárkereszturi földműves személyében, aki be is vallotta a gyilkosságot. A székesfehérvári törvényszék hétfőn reggel kezdte meg a rablógyilkossági bűnyű tárgyalását.

Az erős természetű parasztleány-vádolt az önök minden kérdésére ezzel válaszolt:

„Mit tudom én.”

Bevallotta, hogy megölte és kirabolta Huszárt, de a körülményekre nem akart emlékezni. Főre a tanácselnök felolvastatta a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, majd a törvényszék orvosszakértők kijelentették, hogy a vádolt a tett elkövetésekor és a tárgyaláson is teljesen beszámítható volt.

Tegnap még 6 tanút hallgattak ki a törvényszék. Ezek nagyrészt terhelő vallomást tettek, amelyekből

kiderült, hogy a gyilkos előre készült cselekményére.

Ma délután télkettőkör hirdette ki az ítéletet a törvényszék. Bűnösnek mondta ki Falusit rablással párosult gyilkosság büntetéseben, amelyet egy követett el, hogy

előre megintolt szándékkal szőlőkaróval többször fejbeütötte Huszárt, fejét teljesen szétromcsolta, majd zsebkecsével elvágta a nyakát, végül lehuzta róla a eszmat és az ott elrejtett 1150 pengőt elrabolta. Ezért a törvényszék halálra ítélte a legényt.

A vádolt családja hangos zokogással fogadta az ítélet kihirdetését, míg Falusi kijelentette, hogy felebbez a büntetés nagysága miatt és kegyelmet kér.

LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc és Kápolnási uccai templomban Jom-Kippur ünnepén: Szerdán, erev Jom-Kippurkor gyertyagyújtás délután 5 órakor. Kolniré kezdete pontosan öt óra husz percek. Csütörtökön Jom-Kippur reggelén pontosan hat órakor. Tóraolvasás és Mazkir délelőtt tíz órától fél tizenkettőig. Muszaj-ima kezdete fél tizenkettőkor. Minchó-ima kezdete félnyolc órakor. Neilah ima kezdete háromnegyed öt órakor. Böjt vége hat óra öt perc körül. Pénteken reggel mindkét templomban egynegyed hét órakor. Az elnökség.

LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Részletes tudótás a rio de janeiro-i szépségkirálynő választásról. A Színházi Élet legújabb számban elmondja a rio de janeiro-i szépségkirálynő választás részletes lefolyását. Miért nem engedí előadni Vajda Ernő legújabb vígjátékát? Marlene Dietrich tagadja, hogy Greta Garbót utánozza és azért nem él együtt férjével, mert a jó színésznő nem lehet egyúttal jó feleség is. Az oberammergaui passiójátékok Mária Magdolnáját Amerikába hívják filmezni. Gyönyörű képekben mutatkoznak be az új színövendékek. Interjú a mulatók sztárjaival, akikről a Csodabárt írták. Riport Petrass Sári temetéséről. Sándor Erzsébet jubileuma - képekben. Ezek a Színházi Élet legújabb számának szenzációi. Ince Sándor hetilapjának legújabb száma rengeteg érdekes képet és olvasnivalót ad. A Színházi Élet darabmellékletül a nagyszerű Dreyfus film teljes magyar szövegét adja, ezenkívül egyfelvonásos szindarab, érdekes novellák, kotta és 32 oldalas Gyermekművészet melléklet teszi hallatlanul gazdaggá a Színházi Élet új számát, amelynek ára 1 pengő, negyedévi előfizetési díj 10 pengő. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi ucca 8. sz.

A „Magántisztviselők” szokásos összejövetelüket október hó 4-én, szombaton este pontosan fél 9 órai kezdettel tartják meg Thaly Kétnán ucca 14. sz. helyiségükben. A végleges beszámoló.

LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Gajda, az örmestertől lett esch tábornok, a esch fasciszta vezére, aki nemrég nemek elleni izzó gyűlölettel felt beszédet mondott.

A legszebb fehérneműk, függönyök a legújabb bécsi rajzok után öleső árban készülnek Piac u. 49. I. em. Gottlieb Emilné műhelyében.

RUZICKA műterem október 5-én új kirakatot állít ki Fótér 32. sz. alatt. LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Az egész világnak szól az idén a roveretói ágyuharang. Rómából jelentik: Az Adige völgyében sok a katonatemető. Itt folytat az osztrák-magyar-olasz háború legvadabb és legvéresebb küzdelmei. Minden év november 2-án, halottak napján, ünnepségeket rendeznek ezekben a katonatemetőkben. A leghiresebb a roveretói ünnep. A temető mellett van egy kastély s ennek a tornyában van a világ egyik legnagyobb harangja. Agyucsövekből öntötték az óriásharangot, amelynek csodálatos hangja van. A roveretói harang kongását az idén halottak napján az egész világ hallani fogja. Az olasz kormány megállapodást kötött a világ minden rádióstúdiójával, hogy közvetíteni fogják az óriásharang zugását. A templomban misét mondanak a különböző nemzetekhez tartozó hősi halottak lelkiüdvéért és Európa minden rádiósa hallgatni fogja a roveretói harang szavát.

Gyermektorna. A Váry-féle gyermek-torna október elsejével megkezdődik. Felvételnak már négyévtől leány és fiúgyermekek. Óra: kedden, pénteken délután 4-5-ig. Tándíj négy pengő.

Dr. Siegmund Ervin szabadságáról visszazárt és rendelését Szent Anna ucca 12. sz. újból megkezdte.

Zsarolásért negyven pengő pénzbüntetés. Zsarolás vétségével vádolva állott a debreceni törvényszék előtt Tóth Gyula debreceni lakos. Tóth Gyulának még a múlt évben volt egy pöre a bíróságon, amelynek a költségeit neki kellett fedezni. Tóth azonban erre nem volt hajlandó, hanem egy levelet intézett a másik ügyfélhez Kokas Istvánhoz és a levélben azt írta, hogyha nem hajlandó megfizetni annak az ügynek a költségeit, akkor egy újabb ügyet eljuttatott ellene. Kokas nem volt hajlandó fizetni, ellenben feljelentette Tóthot zsarolás címén. A törvényszék bűnösnek mondta ki Tóth Gyulát zsarolás vétségének kísérletében és 40 pengő pénzbírságra ítélte, amelynek a végrehajtását felügyelgette. Az ítélet jogerős.

Gyásjelentéseket, közönetnyilvánításokat gondos kivitelben, olcsó árban készít a Hegedűs és Sándor rt. nyomdája, Piac ucca 49., II. udvar.

Gallérokat legszebben tisztít Koncz, Péterfia 30., Szent Anna 2., Piac u. 16.

Beiratás előtt gyermeke szemét vizsgáltsa meg szemorvossal. Szerűveg receptjét pontosan elkészíti Löbl ratszeres, Piac u. 63.

Őszi kalap ujdonságok nagy választékban kaphatók Matta Anna kalapszalonyában, Bethlen ucca 23.

Hrabéczy az Ön ruhájának vasalásáról is gondoskodik.

Az összes megjelenő szépirodalmi ujdonságok, tudományos és ifjusági könyvek a megjelenés után azonnal kaphatók a Debreceni Független Ujság Kölcsönkönyvtárában.

A LEGOLCSÓBB ÉS LEGJOBB SZÓRAKÓZÁS A JÓ KÖNYV. IRATKOZZON BE TEHAT MÉG MA A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁBA.

FEHÉRTÓI

temetkezési vállalkozó
DÉGENFELD TÉR 4. SZ.

TEMETÉSE

Pusztay Lajosné Sándor Juliánna életének 34-ik évében elhunyt. Temetése október hó 1-én délután 4 órakor lesz a Szent Anna ucai temető kápolnájából a görög katolikus egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Szent Anna ucai temetőbe.

**EREDMÉNYESEN
HIRDET A**

DEBRECENI
FÜGGETLEN ÚJSÁG

RADIO

SZERDA, október 1.
Budapest. 9.15: A m. kir. 1. honvédszolgálat zenekarának hangversenye. Karnagy: Fricsay Richárd.
9.30: Hírek.
9.45: A hangverseny folytatása.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül.
12: Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.
12.05: A Mándits-szalonzenekar hangversenye.
12.25: Hírek.
12.35: A hangverseny folytatása.
1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
2.30: Hírek, élelmiszerárak.
3: Piaci árak, árfolyamhírek.
3.30: Morse-tanfolyam.
4.10: Maross Pál okl. vegyész-mérnök előadása: „A mérgezésről”.
4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek.
5: Herold Gyula novellái: 1. Pap Demeter; 2. Emberek vagyunk. Felolvassa: Radó Árpád.
5.30: Az Első Budapesti Citerakör hangversenye. Vezényel Bundschuh István.
6.10: Olasz nyelvoktatás.
6.45: Hangverseny. Közreműködik: Dióssy Edith, a m. kir. Operaház művésznője (ének) és Szmátana Erzsébet (zongora). Zongorán kísér Polgár Tibor.
8: Színműelőadás a Studióból. „Az aranyasszony.” Verses vígjáték 3 felvonásban. Írták: Schonthal és Koppel-Elfeld. Fordította: Makay Emil. Rendező: Odry Árpád, a Nemzeti Színház örökös tagja, a Stúdió főrendezője.
Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
Majd: Pertis Jenő és c. zenekarának hangversenye.

Külföld.

Bécs. 11: Gramofon. 12.30: Zongorajáték.
1.10: Gramofon. 3.20: Zenekar. 7.35: Zenekar.
9: Egyfelvonásos.
Berlin. 4.30: Hangverseny. 6: Északi zene.
8.10: Zene. 9.10: Hangverseny. Majd: Táncczene.
Kassa. 11.30: Gramofon. 12.30: Zene. 5: Opera gyermekek számára. Utána: Prága.
Prága. 11.15: Gramofon. 12.30: Déli zene.
4.30: Bábszínház. 5.30: Gramofon. 8: Szimfonikus hangverseny.

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET

Olympia

A Csokonai-színház kedden este felújította Molnár Ferenc Olympiáját s az ismert előadásnak csak előnyére váltak az új szereplők, akik végre megfelelően kiegyensúlyozták az eddig meglehetősen félrebillent együttest. Könyves Tóth Erzsébet Olympiája hideg fölényességében, önrézgeltetésének szikrázó színeiben, elsörendű felfokozásaiban igen jó; Mészáros Béla eredeti felfogása Kovács kapitánya szép teljesítmény: van benne valami karcu masszivitás, könnyedség, sima elegancia s ahogy a második felvonásban a kettőséget érezteti, biztos, tudatos eszközökkel, — eseménymagyarazó tud lenni; Dolinay Vilmosnak is van pár jó momentuma. A régi együttesből Halassy Mariska pompás Plata-Étingennéje most is fejfel magasodik ki. (bl)

TÉGLA és CSERÉP
legelőbbin kapható TÓTH és SEBESTYÉN Rt. Téglyár-
rából. Eladás Főrdő ucca 2. sz. — Telefon 610

Bemutató az Urániában.

Az Uránia mozgószínházban kedden este mutatták be Anna May Wong új filmjét, melynek címe: Hai-Tang. A film, mely 13 felvonásos, igen jó és Anna May Wong művészetével most is lekötö a nézőtér figyelmét. A rendezés kifogástalan, de ezt nem lehet elmondani a debreceni bemutató előadásról. Baj volt a gép körül és kínosan hatott, hogy néhány percre meg-némult a film és hiába beszéltek a színészek, még zörejt sem hallatszott. Géphiba lehetett az oka annak is, hogy beszéd hangzott a filmről akkor is, mikor senki nem nyitotta szőre a száját a szereplők közül. E bosszantó zavar rendkívül lezállította a film élvezhetőségét. A film romantikus meséje Oroszországban pereg 1912-ben. Kínai leány és orosz tiszt szerelmi története, mely nem valami kitűnő keret a filmnek, de arra jó, hogy Anna May Wong csillogtassa művészetét.

A kísérő műsor gyenge volt.

A SZÍNHÁZI IRODA S HIREI

Ma, szerdán délután ifjúsági előadásul 3 órával kezdettel

NÓTÁS KAPITÁNY

rendkívül mérsékelt helyárrakkal. A tanulóifjúság által ki nem váltott jegyek a színház jobboldali pénztárában kaphatók.

Ma este B) bérletben kerül színre Herczeg Ferenc poétikus nagyhatású színműve, a

SZENDREY JULIA

a premier nagyog szereposztásában.

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap 4 este négy premier.

Olyan teljesítményt nyújt a színház e héten, mely még laikus előtt is szinte hihetetlennek tűnik fel. Négy egymásután való este négy különböző darab kerül első előadások bemutatásra. A négy este közül három estén premier, egy estén pedig egy nagyhatású operett repriz kerül színre, tarkítva egy óriási sikerű vendégjáték prölongálásával. A színház legközelebbi műsora ugyanis a következő:

Csütörtök este 9 órai kezdettel JULIUSI ÉJSZAKA. Vígjáték premier.

Péntek este 8 órai kezdettel FRUSKA. Vígjáték premier. Kardoss Géza ideai első fellépése. Ben Tyber, a világhírű táncfenomén új táncával lép fel.

Szombat este 9 órai kezdettel PESTI CSALÁD. Operett premier. Ben Tyber bucsufelépése. Vasárnap este OFFENBACH. A nagy szerző halálának félévszázados évfordulójának emlékére. Repriz.

JULIUSI ÉJSZAKA

A budapesti Vígsház egyik legnagyobb sikere volt a tavalyi szezonban, Hunyady Sándor első színpadi műve. Szigorúan csak fel-nőtték nézhetik meg ezt a merész témájú, de mindvégig rendkívül szellemes és mindenekfelelt izléses vígjátékot. A remek prózai együttes előadása briliáns. A JULIUSI ÉJSZAKA kivételesen este 9 órakor kezdődik.

FRUSKA

Kevés darabnak volt akkora híre, mint ennek a hübajos amerikai vígjátéknak, melyet csak Budapestén egyfolytában több mint százszor adtak tomboló sikerrel a Belvárosi Színházban. Külön érdekességek teszik szenzációssá az egyébként is nagy érdeklődéssel várt darab premierjét. Az egyik Kardoss Géza igazgató első ideai fellépése, a másik az, hogy Ben Tyber, a tegnapielőtt megcsodált táncfenomén fellépését be kellett iktatni a közönség követelő kívánságára és így a közönség egy remek darab mulatságos eseményén kívül ugyanazon előadás keretében még egy világhírű művész táncművészt öt világrészben megcsodált produkciójában gyönyörködhet.

A Fruska előadása a tulzsuftolt érdekességek dacára rendes helyárrakkal C) bérletben kerül színre.

PESTI CSALÁD

Szombaton este van ennek a hallatlanul mulatságos meséjű operettnek a premierje, mely alkalommal ismét fellép a darab keretében Ben Tyber, aki ez alkalommal végre bucsufelépését a debreceni közönségtől, mert szerződése Párisba hívja. Nagy érdeklődés előzi meg a színház szombati operett premierjét, mert a nagyszerű Szenes vígjátékából írt operett egyik legnagyobb szerepét, a Fr. Mariét a színház kiváló művésznője, Halassy Mariska játssza.

A Pesti család külön érdekessége Halassy Mariska operettszerepében.

OFFENBACH

Vasárnap este a nagyvívű zeneszerző emlékének áldoz a színház a róla írt operett felelevenítésével. A címszerepben Unger István lép fel.

BEN TYBER fellépései

Péntek — Fruska.
Szombat — Pesti család előadásainak keretében.

Henry Ford fogadtatása a müncheni múzeumban.

SPORT

Mai tréningjén kitűnő kondíciót mutatott a Bocskay vasárnapi meccse előtt

A vasárnapi Nemzeti—Bocskay meccs po mpás küzdelmet ígér. — Szerdán megkezdődött a jegyek árusítása, min denki mielőbb váltsa ki jegyeit.

A bajnoki szezon két első fordulóján hiába nem tudott felmutatni kellő eredményeket a Nemzeti, hiába verte meg itt a Bocskay Debrecenben, a kéksárga, Debrecen város címerét viselő csapat vezetősége mégis úgy készült a most vasárnap döntésre kerülő meccsre, mintha a legveszélyesebb ellenféllel állana szemben. Veszélyesnek számított a Nemzeti elsősorban azért, mert játéka mindig kemény ellenfele volt a debreceni csapatnak, másodsorban, mert világos volt, hogy vagy beválik a Nemzeti csapata a két első mérkőzésen, vagy erősítésre gondol majd a fekete-fehérek vezetősége. Ha a Bocskay az eredeti terminuson, szeptember 21-én kerül össze a Nemzetivel, akkor sokkal nyugodtabban, a győzelem nagyobb bizonyosságával indulhatott volna a küzdelembe a debreceni csapat. A válogatott mérkőzések miatt azonban két vasárnapal eltolódott a debreceni találkozó terminusa, ami azt jelentette, hogy szeptember hó 14-től október 5-ig épen három hete volt a Nemzetinek arra, hogy erősítsen és az erősítést alaposan bedolgozza a tréningeken a maga csapatába. Így aztán már valóban olyan csapat kerül szembe a Bocskayval, amely a siker reményével veheti fel a küzdelmet az első liga hármelyik együttesével szemben és amely ellen nem segít más, mint az a mindent elszóró tempó, a technikának és a taktikának az a bravuroso csillogtatása, amely a Ferencváros ellen győzelmet meghozta a Bocskaynak.

A pontok számlálása szempontjából talál kényelmesebb lett volna a győzelem Nemzetivel három héttel ezelőtti találkozás, a debreceni közönség szempontjából azonban az az előnyös, hogy az erős Nemzeti jön le Debrecenbe, hogy pompás sportot, olyan feledhetetlen játékot ígér ez a mérkőzés is, mint a Ferencváros elleni. Igazolja ezt a következtetést az a páratlan érdeklődés is, amely a Tiszántul minden egyes városból a Nemzeti meccs iránt megnyilvánul. A vidéki közönség szeme előtt úgy, mint a debreceni közönség előtt az a csodás játék lebeg, amelyet a Bocskay a Ferencváros ellen mutatott s ez a játék igazán megéri, hogy az olcsóbb helyárrakkal rendezett mérkőzésre töduljon a közönség.

A vidéki és debreceni érdeklődésnek a nagysága okolta meg, hogy már most, szerdán megkezdette a Bocskay vezetősége a jegyek árusítását a debreceni Mű. Menetjegyirodában a Piac ucca 56. szám alatt. Különösen nagy az érdeklődés a pályól és a tribünülések iránt. Mindenki minél hamarább váltsa meg a jegyét, mert a fennmaradó jegyeket a Bocskaynak szombaton a vidéki közönség rendelkezésére kell bocsátania.

A ma tartott tréning igazolta azt a rendszert, amely a Ferencváros ellen is képességeinek teljes birtokában segítette kiállni a Bocskayt: hogy barátságos mérkőzések enyhé és az erők végső kihasználását nem kívánó légkörben készíti elő a vezetőség a csapatot a fontos mérkőzésekre. Ma teljesen fitt volt a Bocskay, pompás kondícióban várja a bajnoki küzdelem folytatását. Emberi számítás szerint ez elé a

meccs elé azzal a nyugodt öntudattal nézhet a debreceni közönség, hogy csapata minden lehetőséget megtesz a győzelem kivívásáért.

Debreceni ref. főgimnázium osztályközti futballmeccse. V—VI. osztály: 2:1 (1:1). Góllövők: Serfi, Papp illetve Magyar, Jók; Papp Kézy, Fésüs az V-ből és Magyarai a VI-ból.

Ujpest—Kispest 3:1 (2:0).

KÖZGAZDASÁG

A terménytőzsde.

A közelmúlt napok nagy áresései után ma észrevehetően nyugodtabb volt a gabonaforgalom. A készáru búzának az ára nem változott ugyan, de az irányzat mégis barátságosabb volt. A rozs 10 fillérrel volt drágább, a takarmány-árpa pedig 10 fillérrel olcsóbbodott a készáru-vásáron. Az októberinél 15 fillér volt a javulás, körülbelül annnyival javult a májusi buza is. Intervenció következtében huszonöt—harminc fillérrel javult a rozs árfolyama is, a májusi kukoricánál pedig körülbelül 20 filleres árfolyam volt, ugyanezek fedező vásárlások következtében.

Határidőüzlet: Buza: Október 15.02, zárlat 15.12—13, március 16.25, zárlat 16.20—21, május 16.42, zárlat 16.55—56. Rozs: Október 8.02, zárlat 8.25—28, március 9.05, zárlat 9.28—30. Tengeri: Május 11.90, zárlat 12.15—13.

Készáruüzlet hivatalos árjegyzései: Buza: tiszai 77 kg 14.95—15.55, 78 kg 15.05—15.70, 79 kg 15.20—15.95, 80 kg 15.30—16.15, fitiszai 77 kg 14.75—14.95, 78 kg 14.85—15.05, 79 kg 14.95—15.15, 80 kg 15.10—15.30, jászai. 77 kg 14.75—15.10, 78 kg 14.90—15.25, 79 kg 15.05—15.40, 80 kg 15.15—15.50, dtuli 77 kg 14.55—14.75, 78 kg 14.70—14.90, 79 kg 14.85—15.05, 80 kg 14.95—15.15, pestv. 77 kg 14.55—14.75, 78 kg 14.70—14.90, 79 kg 14.85—15.05, 80 kg 14.95—15.15, bacsai 77 kg 14.55—14.75, 78 kg 14.70—14.90, 79 kg 14.85—15.05, 80 kg 14.95—15.15, rozs: pestv. 7.95—8.10, egyéb rozs 7.95—8.10, tak. árpa I. 12.50—13.25, tak. árpa II. 11.65—12.25, felsőm. sörárpa 18.50—20.00, egyéb sörárpa 14.50—16.75, köles 11.00—12.00, repce 25.50—26.00, tiszai tengeri 13.95—14.10, egyéb tengeri 13.95—14.10, zab I. 15.50—16.50, zab II. 14.75—15.00, korpá 6.80—7.00, lucernamag 145—155, lóheremag, arankás. 100—110.

Valutárfolyamok.

Angol font 27.73—27.88, Belga frank 79.40—79.80, Cseh korona 16.86—16.98, Dán korona 152.55—153.15, Dinár 10.03—10.11, Dollár 571.80—573.80, Francia frank 22.30—22.60, Hollandi forint 229.85—230.85, Lengyel zloty 63.75—64.15, Lei 3.36—3.40, Léva 4.12—4.18, Lira 29.80—30.10, Német márka 135.60—136.20, Norvég korona 152.55—153.15, Osztrák schilling 80.35—80.75, Svájci frank 110.65—111.15, Svéd korona 153.15—153.75.

A LEGJOBBAT A LEGJUTÁNYOSABBAN KAPJA!

Barchetek - Flanelek

va'amin't valódi jaeger alsóruhák, gyapjuharisnyák, nadrágok nagy választékban

1831 1931.

KARDOS LÁSZLÓ
Debrecen, Kossuth ucca 9. sz.

EGYSZERI ÖSSZEHASONLÍTÁS MEGGYŐZŐ!

Terménytözsde-zárlat.
Csikó, szeptember 30.

Előző zárlat Cent, bushel	Mai zárlat Cent, bushel
Buza:	
Szept. 74.50	75.—
Dec. 77.50—25	78.125—25
Márc. 80.750—625	81.625
Május 83.625—50	84.50—625
Tengeri:	
Szept. 82.125	85.750
Dec. 77.875	79.750
Márc. 78.375	80.625
Május 80.375	82.50
Zab:	
Szept. 35.125	36.125
Dec. 37.25	38.—
Márc. 39.125	39.875
Május 40.625	41.125
Rozs:	
Szept. 43.875	45.25
Dec. 47.—	48.25
Márc. 51.625	52.375
Május 53.50—375	54.875

Debreceni piaci jelentés.

Zöldbab 40—50, paradicsom 10—15, spenót 35—40, gomba 150—200, burgonya 6—14, vereslagyma 8—16 fillér kilója; tengeri 8—10, kariat 15—70, vereskáposzta 15—60, fehérkáposzta 10—35, kelkáposzta 10—30, paprika 1, tök 10—40 fillér darabja; retek 10—12 fillér csomagja.

Baromfiárak: tojás 12—13, kacska 400—500, csirke 230—300, liba 1000—1300 fillér párja; liba 160—170, kacska 120—130, tyúk 130, nyulka 100 fillér kilója.

Gyümölcsárak: Szőlő 20—55, alma 50—70, dió 60—110, birsalma 60—80, szeder 50, szilva 50—60, barack 80—140 fillér kilója.

Nyilt-tér. *)

HALLATLAN

csoda olcsón vásárolhat szövötteket férfiruhára, kabát és kosztimökre. Batthyány 13., udvarban.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

129/55—1930. gű.

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY

Közbiró természeténél fogva Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező baromvásári, valamint Papzsigert eszerélt tölgyvár közeli parcellák közül az 1920—21. gazdasági évre még több parcella for szabadkézbe bérbeadásra, melytől is felhívom a város területén lakó kis konyhakertészeket, törpebírtokosokat, fuvarosokat, nyugdíjas közszolgálati alkalmazottakat, ipari munkásokat, hogy amennyiben a parcella bérletekre haldankénti 15 P bérösszeg mellett igényt tartanak, úgy azt a városháza gazdasági ügyosztályában a hét bármely napján déli 12—2 óra közt jelentsek be, hol is a parcellákra vonatkozó részletes vázlatrajzot és a bérleti feltételeket is megtekinthetik.

Csapó u. 17. Igazán olcsón árusítok!

Divat bársony	3.50	Gyermekcipők	2.50-tól
Divat Kascha	3.—	Iskolacipők	3.—tól
Tennisz flanel	—80	Női 36—37-es cipők	6.—tól
Olcsó sifon	—67	Női trotur cipők	10.—tól
Mosott sifon, jó	—98	Női trotur lackcipők	12.89-től
100 cm. Etamin	—96	Női antilop cipők	14.—tól
60 cm. Etamin	96.—	Férfi H. rendű cipők	12.—tól
Nadrágtartó	1.30	Férfi I. rendű cipők	14.—tól
Női harisnyóv	1.50	Férfi box cipők	16.—tól
		Fü 36—37-es cipők	8.—tól
		Fü 38—30-es cipők	10.—tól

Az alánlat megtétele alkalmával az évi bérösszeg 10 százalékka a város házipénztáránál leltébe helyezendő lesz.
Debrecen, 1930. szeptember hó 29.

Dr. Veress
gazdasági tanácsnok.

Előnyös vétel folytán olcsó árusítás!

Cord bársony, divatmintákban	2.98
Brokát selyem, kabátbélésnek	2.18
Divat flanellek, Goldberger gyártm.	1.88
Beszövött barchet, legjobb gyártmány	2.48
Ramona	4.28
Taftalin	3.28
Magyar tiffisz, hibátlan, nehéz minőség	6.28
Selyem bársony, mintás	6.98
Kosztüm bársony I.	6.58, 7.58
Nansuh I.	1.28, 1.68
Crep-risett, mintás, 100 széles	3.28
Crep-risett, sima, 80 széles	2.28
Schermelin, egész finom, 150 széles, fekete és tegethof színben	17.80
Crep-georgett	6.78
Kabát kelme, 150 széles	5.28, 6.28
Tweed, tiszta gyapju	6.58
Kasán, minden színben, csepeli gyártm.	4.88
Flamenga	5.68
Tennisz flanel	—88
Spárga szőnyeg I., tatai	1.98
Sifon	—70
Kelengye vászon I.	1.20
Damast, ághuzatra	1.88
Lepedő vászon, 140 széles	2.18
Paplan lepedő vászon, 180 széles	3.18

Selyem és flór harisnyák, keztüyük, kötött kabátok még eddig nem létezett olcsó árakban.

Béke Áruház Szentanna u. 2

Padlólakkok
legszebb színekben, magas fényű, kiváló minőségben, nagyon olcsón kaphatók

STERN festéküzletben
Piac ucca 10. szám. Bikával szemben.
Ugyanott patkány és egéirtő garantált minőségben olcsón kapható.

MÉRAY féle
háromkerekű teherautó
(8 hónapig volt üzemben)
cca 2—300 kg. teherbírásra
rendkívül olcsón eladó.
Cim a kiadóban.

Megbízható gyors zajtalan a

Csepel varrógép

és minden tekintetben felveszi a versenyt a külföldön gyártott gépekkel. Tíz évijótállással. Kedvező fizetési feltételek Gyári lerakat

Molnár Testvérek
Nagytemplomnál, Telefon 7—27.

Id. Pásztor Gyuláné
gazdasági, háztartási és vasáruüzlete
Debrecen, Csapó ucca 15. sz.

Központi fűtést, Vizezetéket
szakszerűen készít

GYENES Arany János u. 27
Telefon 9-37.

Prima száraz bűkk és tölgy

tűzifa

hasábosan vagy felaprítva, porosz kőszén, hazai szén, bányakösz, kővász vagy hazaszállítva legolcsóbban

Faforgalmi Részvénytársaságnál
Telefon 155 és 613. Salétrom ucca 5.
Vágott tőt leplombált zártkocsikban szállítunk.

HIRDETMÉNY
Debrecen sz. kir. város városgazdai hivatala folyó év október hó másodikán (2) csütörtökön délelőtt 9 órakor eladja nyilvános árverésen a város tulajdonát képező és a felparcellázás következtében már megszünt Könyai szőlőgazdaságából még megmaradt hordóit, préselt, kádait, szőlőzúzóit, permetezőit és más eszközöket.
Az árverés a városháza mögött a Városház uccában (a városi adóhivatal alatt) levő pincében veszi kezdetét pont 9 órakor és az ottani ingóságok eladása után folytatódik a volt Könyai szőlőgazdaság présházában.
Bővebb felvilágosítással a városgazdai hivatal szolgál. Az eladásra kerülő tárgyak olcsó áron lesznek kikiáltva.
Debrecen, 1930 szeptember hó 29-én.
Városgazdai hivatal.

Szalon porosz szén
prima száraz tűzifa hasábosan vagy felaprítva, hazai szén, bányakösz, kővász, közszén, retorta faszén legolcsóbban kapható

GRÜN ELDNÉL
CSAPO UCCA 16. TELEFON 982

Gyönyörű világos
5 szobás III-ik emeleti uccai lakás
minden modern komforttal (központi fűtés, személyfelvonó, melegvíz stb.) azonnalra **kiadó.**
Értekezhetni Piac ucca 34. sz. alatt könyvkereskedésben.

Szőrmeárak

legolcsóbb beszerzési forrása
ADLER
képesített szűcsmesternél
Batthyány ucca 2. szám. Telefon 1708.

VARROGEP
SINGER
JAVITÁS
SZAKSZERŰEN
ÉS GYORSAN.
SINGER VARRÓGEP RÉSZV. TÁRS.
DEBRECEN, PIAC UCCA 79.

Tűzifa és szén

házhöz szállítva és telepen átvéve legolcsóbban beszerezhető
Lobstein Testvérek
Hatvan ucca 6. Telefon 521.
Kedvező fizetési feltételek.
Telep Pestl ucca 2. Telefon 13-95,
32.624/930. VII.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.
Debrecen sz. kir. város a tűzoltó szertár építésére versenytárgyalást hirdet I. föld, kömüves, elhelyező; II. ács; III. asztalos, lakatos, mázó és üveges; IV. burkoló; V. villanyvilágítási; VI. vízvezeték, szerelői; VII. vászonredőny és VIII. kályhás munkák vállalatba adásának biztosítására nyilvános versenytárgyalást hirdet.
Ajánlat a város által kiadott ajánlati és költségvetési úrlapon egységár megjelölésével teendő.
Az előírt okmánybéllyel ellátott szabályszerűen kiállított és aláírt ajánlatokat „Ajánlat a tűzoltó szertár létesítési munkájára” felirású pecséttel lezárít borítékban 1930. évi október hó 15-én d. e. 10 óráig a városi közigazgatási iktatóban kell benyújtani, vagy olyan időben postára adni, hogy az ajánlat a jelzett határidőig nevezett hivatalhoz beérkezék.
A feltételekben előírt bantápnéznék előzetesen a város házipénztárban történő befizetését igazoló letétjegy az ajánlathoz csatolandó.
Az előbb megnevezett határidőre beérkezett összes ajánlatok I. évi október hó 15-én délelőtt 11 órakor a városháza tanácstermében nyilvánosan bontatnak fel, amely eljárás az ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek.
Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig maradnak kötelezettségben.
Ajánlati úrlapokat, költségvetési, ajánlattevők Debrecen sz. kir. városi mészaki ügyosztályánál (Rendőrségi palota III. em. 106. sz. szobájában) megszerezhetik . . . P költségmegtérítés ellenében. Tervek ugyanott megtekinthetők.
A Közzsállítási Szabályzat 16. §. 10. pontja értelmében azok a pályázók, kik valamely munka teljesítésére törvényes képesséssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban azt az igazolástánnal rendelkezni önálló iparost megnevezni, ki az illető munkát tényleg végre fogja hajtani s az ajánlathoz eredetben vagy hiteles másolatban csatolni kell az illető igazolástánnal, valamint a munka elvállalására vonatkozó sajtókezelő aláírt nyilatkozatát.
A város fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül tekintet nélkül az ajánlati árakra, szabadon válassza, a kiírt munkánál többet vagy kevesebbet rendeltesse, a munkálatokat megoszthassa, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégítőnek nem találja, újabb nyilvános, vagy korlátozott versenytárgyalást tarthasson, esetleg a munka vállalatbaadása tekintetében másféleképpen is intézkedhessék.
Debrecen, 1930 szeptember 27.
Polgármester.

Ólmot
veszünk
a legmagasabb napiáron
Hegedüs és Sándor R. T.
könyvnyomda Piac ucca 49.

HOY APRÓHIRDETÉS TÍZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZER KÉT REGGELI LAPBAN JELLENK MEG, MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTAGABB BETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMITTATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 13. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSRE FELADATOK: SZÉCHENYI TÁRSASÁG: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 49. SZÁM, FŐKÖNYVTÁRALONBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT”-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁBAN.

Lovászok

Szakitok veled, ha nem veszel fényképezőgépet Szakálnál, Piac u. 34. alatt. Takarékoság, 2317-d

Piac

uccán fiatal párnak, vagy két egyetemi hallgatónak vagy hallgatónének szép világos, kényelmes, központi fűtéses szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Cim a kiadóban. 915—d

Püspöki palotában csinosan butorozott szoba kiadó. Érdeklődni: Nagy házmesternél, III. kapu. 322—d

Butorozott szobák és kettőszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Simonyi ut 5. 315—b

Kétszobás előszobás, fürdőszobás, teljesen modern, parkettes lakás központban november-től bérebeadó. Máté-ingatlan-iroda, Piac u. 30. 320—d

Főtéren kiadó butorozott szoba központi fűtéssel, világítással, fürdőszoba használatlaltal, esetleg ellátással. Cim a kiadóban. 68—b

Különbejárattal világos, jól butorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 15. emelet. 315—a

Butorozott szoba zongora használatlaltal nőnek kiadó. Baranyi ucca IV. épület 7. 58—a

Különbejárattal butorozott szép tiszta szoba olcsón kiadó. Huszár u. 13. 57—b

Kétágyas uccai butorozott szoba, ugyanott egyágyas szoba kiadó. Hatvan ucca 18., II. balra. 327—a

Négyszobás modern urilakás, parkettes, fürdő- és cselédszobával — azonnal beköltözhető. Cim a kiadóban. 71—b

Központban olcsó butorozott szoba fűtéssel kiadó. Cim a kiadóban. 69—b

Kálvin-téren földszinti szép, kényelmes 3 szobás lakást novemberre kiadok. Kulcsár. 66—a

Uccai lakás, három szoba mellékhelyiségekkel november elsőre kiadó. Rákóczi u. 36. 328—b

Csinosan butorozott szoba esetleg ellátással is kiadó. Droth, Bethlen 58. 309—b

Rendesen butorozott szoba azonnal kiadó. Ring, Piac 77. 310—b

Különbejárattal butorozott szoba előszobával kiadó. Hatvan u. 16. sz. 302—b

Egyetem mellett 3—4 szobás lakás mellékhelyiségekkel, vízvezetékekkel, villanyvilágítással kiadó. Felvilágosítást ad: kollégiumi kapus. 905—d

10 SZAVAS APRÓHIRDETÉS 50 FILLÉR KÉT REGGELI LAPBAN CSAK MI KOZOLJUK APRÓHIRDETÉSEIT két reggeli napilapban.

APRÓHIRDETÉSEIT

a DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG és a DEBRECENI ÚJSÁG

részére a következő helyeken lehet feladni: a DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG főkiadóhivatalában, Piac ucca 49. szám; a DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG kölcsönkönyvtárában, Széchenyi u. 2.; a HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében, Piac ucca 34. szám alatt és a MARGIT-FÜRDŐ pénztáránál.

Egyszer fizet 50 fillért és ezért a pénzért a DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG és a DEBRECENI ÚJSÁG közli apróhirdetéseit. VIGYÁZZON A FENTI CIMEKRE, MERT CSAK MI KÖZÖLJÜK EGYSZER FELADOTT APRÓHIRDETÉSÉT KÉT NAPILAPBAN.

Butorozott szoba

kiadó. Széchenyi ucca 14. 215—b

Lakások,

egy- és kétszobások olcsón kiadó. Hatvan 61., Csapó ucca 11. 220—c

Piac 19.

Egy elsőemeleti 2 szobás és mellékhelyiségekkel álló újonnan festett helyiség irodának, műteremnek, rendezőnek, varrodának azonnal kiadó. Marx, Piac 44. E1

Kiadó

uccai négy szobás, hallos, komfortos lakás november 1-re. József kir. herceg u. 22. E1

Kapualatti

különbejárattal butorozott szoba két személy részére kiadó. Simonffy ucca 29. Lusztig. 194—c

Jókarban

levő lútházat, üsttel együtt megvételre keresek. Diófa ucca 15. szám. Rosenfeld.

Vennék

használt, jó karban levő tizedesmérleget. Hirilapiroda, Varga u. 1. 126—b

Tyukketrecet

veszek. Ajánlatot Erdősor 5-a. 72—a

Tanulóanyagokat

felveszek. Szabó Kata női divatterem, Piac u. 63., I. em. 248—d

Főzni

tudó becsületes asszonyt keresek délelőtre. Értekezni délután 1—3 óra között. — Cim a kiadóban. 49—d

Perfekt

szakácsnőt középkorú. — hosszú bizonyítvánnyal keresek elsejére. Cim a kiadóban. 294—d

Ügyes

fiút kosztalt vagy fizetéssel szabó tanulóknak felveszek. Simonffy 5. 324—a

Mindenes,

ki főzni tud, felvétetik. Révész, Hunyadi ucca 21. 314—a

Kifutófiu

vagy leány felvétetik. Ajtmann szücs, Miklós ucca 5. 317—a

Munkás fiu

állandó munkára azonnal felvétetik. Csokonai ucca 31. szám. 319—a

Kifutófiu

azonnalra felvétetik. Korzó Drogueria, Piac u. 42. 330—a

Két

újságkézbesítő azonnal felvétetik. Bózzay-telep, Csóka Pál ucca 3. 59—a

Mindenes

főzőnőt keresek sürgősen vidékre. Bővebben: Hajnal ucca 13. Katonáné. 60—a

Bejárónó,

jó bizonyítvánnyal, fiatal, azonnal felvétetik. Gaál Istváné, Zöldfa u. 2. 67—a

Irodai

teendőknél jártas gyors- és gépirónót azonnali belépésre keres Schuschitzky János és Társa. Jelentkezés 11—12 óra között. Piac ucca 22. E1

Kitűnően

főző, sütő nő, ki a gazdaság és háztartás minden ágában kiválóan jártas, házvezetőnőnek vagy gazdasszonynak ajánlkozok, hosszú bizonyítványokkal. Nagyon szépen varr, gyermekek német oktatását is vállalja. Cime a kiadóban. 42—b

Irodai

munkák minden ágában jártas, többéves gyakorlatlaltal rendelkező perfect gyors és gépirónó, könyvelő — azonnali elhelyezkedést keres. Szíves megkeresést „Fiatal, komoly munkaerő” jellegére a kiadóba kér. 231d

Kimondottan

elsőrendű női ruha varró nő házakhoz ajánlkozok, otthon is jutányos ártért vállal. — Rothermere ucca 27. 326—a

30.000 pengő

készpénzt elhelyeznék oly biztos vállalkozásba vagy üzletbe, ahol 100 százalékos fedezetet, illetve garanciát kapok. Személyes közreműködésem és befektetett tőkém ellenértékül megfelelő haszonrészesedést igénylek. „Biztos egzisztencia” jellegére kéretnek a kiadóba. 297a

Értesítjük

igen tisztelt olvasóinkat és hirdetőinket, hogy

apróhirdetéseket

este 8 óráig,

egyéb hirdetéseket pedig éjjel 11 óráig veszünk fel, ezáltal a szövegeikre kívánván lenni t. hirdető felcinknek, akiknek régi kívánságát honoráljuk ezzel az intézkedésünkkel.

DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG kiadóhivatala.

Old. szülész nő,

egyben éves bizonyítványokkal bíró ápolónő orvosi rendelőbe, vagy privát beteghez is ajánlkozok. Szíves megkeresést a kiadóba kér „Ápolónő” jelige alatt. 122—d

Intelligens,

javakorban levő nyugdíjas színész tisztességes állást keres, irodában, kórházban, moziban, vagy mint raktárnok. Cime: Sándori, Kétnaiom u. 15. 61—d

Szerény,

jó megjelenésű urileány, ki varr, kézimunkát, ajánlkozok urinőhöz vagy idősebb házaspárhoz. Cim a kiadóban. 323—a

Ezer pengőt

keresek kölcsön biztos fedezetre. Jelige „Jó üzlet” a kiadóba. 321—a

Betétekre

magas kamatot ad, kölcsönöket folyósít házakra, földekre Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 5296—b

Ingatlan

Házhelyek az egyetem közelében, az Andrássy uton, kedvező áron és fizetési feltételek mellett eladók. Felvilágosítás a Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezeténél, Hunyadi ucca 2. nyerhető. Telefon 17-49. 1511—d

Eladó

a hadházi határon 14 hold föld, a Bocskay kerthez mintegy 10 perc járás; van rajta egy tanya és istálló és 2400 kvadrát szőlő, fagykármentes és egy jó karban levő Holherr gőzgarnitúra. Értekezni lehet a helyszínen G. Nagy Ferencel, Erdő ucca 29., Hajduhadház. 44b

Üzlethelyiség

kiadó Batthyány 1. szám. Tudakozódni házmesternél. 62—d

Bérek

most is mi adjuk a legmagasabb kamatot. Kölcsönöket olcsón folyósítunk. Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet Szent Anna ucca 10—12. Batthyány sarok, bérpalota. 5333—d

Betétekre

most is mi adjuk a legmagasabb kamatot. Kölcsönöket olcsón folyósítunk. Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet Szent Anna ucca 10—12. Batthyány sarok, bérpalota. 5333—d

30.000 pengő

készpénzt elhelyeznék oly biztos vállalkozásba vagy üzletbe, ahol 100 százalékos fedezetet, illetve garanciát kapok. Személyes közreműködésem és befektetett tőkém ellenértékül megfelelő haszonrészesedést igénylek. „Biztos egzisztencia” jellegére kéretnek a kiadóba. 297a

Eladás

ABRONCSVAS kapható, kilogrammonként 10 fillér, mázsa vételnél 8 fillér. Piac u. 49., nyomda.

Szenzációs olcsó árak!

Gyermekruhák már 1 P 80-tól kezdve kaphatók a Gyermekdivatházban, Városházépület. 32—d

Valódi

nutria női bunda eladó. — Piac u. 45. Keller. 329—d

CHAMOTTE TÉGLA

és habercs kapható: Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Károly Ferenc József ut 3/b. sz. 1100—d

Angol

motorkerékpár, 350 kcm., teljes világítással, kényelmes oldalkocsival eladó. Simonffy ucca 36. sz. 10—d

Geiger

aquarel kép, 4 méter prima fekete szövet 60 pengőért, 4 lámpás hálózati rádió 200 pengőért, Karinty-sorozat 25 pengőért, Dumas 16 kötet 25 pengőért, üveges puld, illatszertárnak vagy gyógyszerésznek való mérleg eladó. Vár u. 6. 303—a

Fajtehén,

nagyteju, szép két iker borjával eladó. Beckes u. 9. 64—b

Fehér szekrény,

két ágy és két éjjeli szekrény eladó. Pásti ucca 3. 325—b

Német nyelvet

gyorsan, biztosan, olcsón tanulhat. Egyéni és csoportos oktatás. Német anyanyelvű tanerő. Cim a kiadóban. 271—d

„Helen Society”

angol és francia nyelvre a leggyorsabban megtanít, — könnyed társalgást, levelezést elsajátíthat. Jelentkezés naponta délután 2—6. Piac u. 40. I. em. 712—d

Németből

csak privát órát vegyen, gyorsabban és könnyebben tanul. Keresse fel levélben dr. Kövessit, Harsányi G. u. 25. 712—d

A Csapkeüzletben

Hatvan ucca 1. tekintse meg a legújabb divatmintákat. — Versenykivüli árak és óriási választék. 1435—d

CEMENTLAPOK,

betoncsövek, — kutygyűrűk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárúgyárban, Debrecen, Károly Ferenc József ut 3/b. sz. 1100—d

Olasz nyelvoiktatást

vállal kisebb csoportokban, vagy egyeseknek felsőéves egyetemi hallgató, ki hosszú időt töltött Itáliában. — Cim a kiadóban. 32—d

Külföldi

tanulmányaim végzetével uriszabóságom Piac ucca 26., Gambinussal szemben megnyitottam. Olcsó, minden igényt kielégítő munkámért szavatolok. Tanulót felveszek. Kun József uriszabó. 114—b

Elveszett

barna csontkeretes szemüveg vasárnap este tűzrakantanya, Árpádtér, Csapó ucca részen. Becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le a Debreceni Újság kiadóhivatalában. 43—c

Börkeztyük

átalakítását, festését, javítását, mosását, ezüst ridikiük beállítását, fűzők javítását legolcsóbban vállalom. Keztyű- és fűzőüzem. Kossuth u. 59. 5234—d

Keresek

azonnalra 3—4 nagy, világos, tágas helyiséget cipőüzem céljára, postához közel, de lehetőleg a Csapó uccán. Weintraub, Csapó ucca 58. E1

Hegedütiánist

olcsón vállal Nemes István, Rothermere u. 39. 318—a

Zongora

és pianino kiállítás. Debrecen, Ferenc József ut 4. — Végh-házban október 1-től 10-ig. Vétel vagy csere esetén több évi hitel váltó nélkül is. 63—a

Cimbalom

bérbeadó. Thaly Kálmán u. 3. sz. 70—a